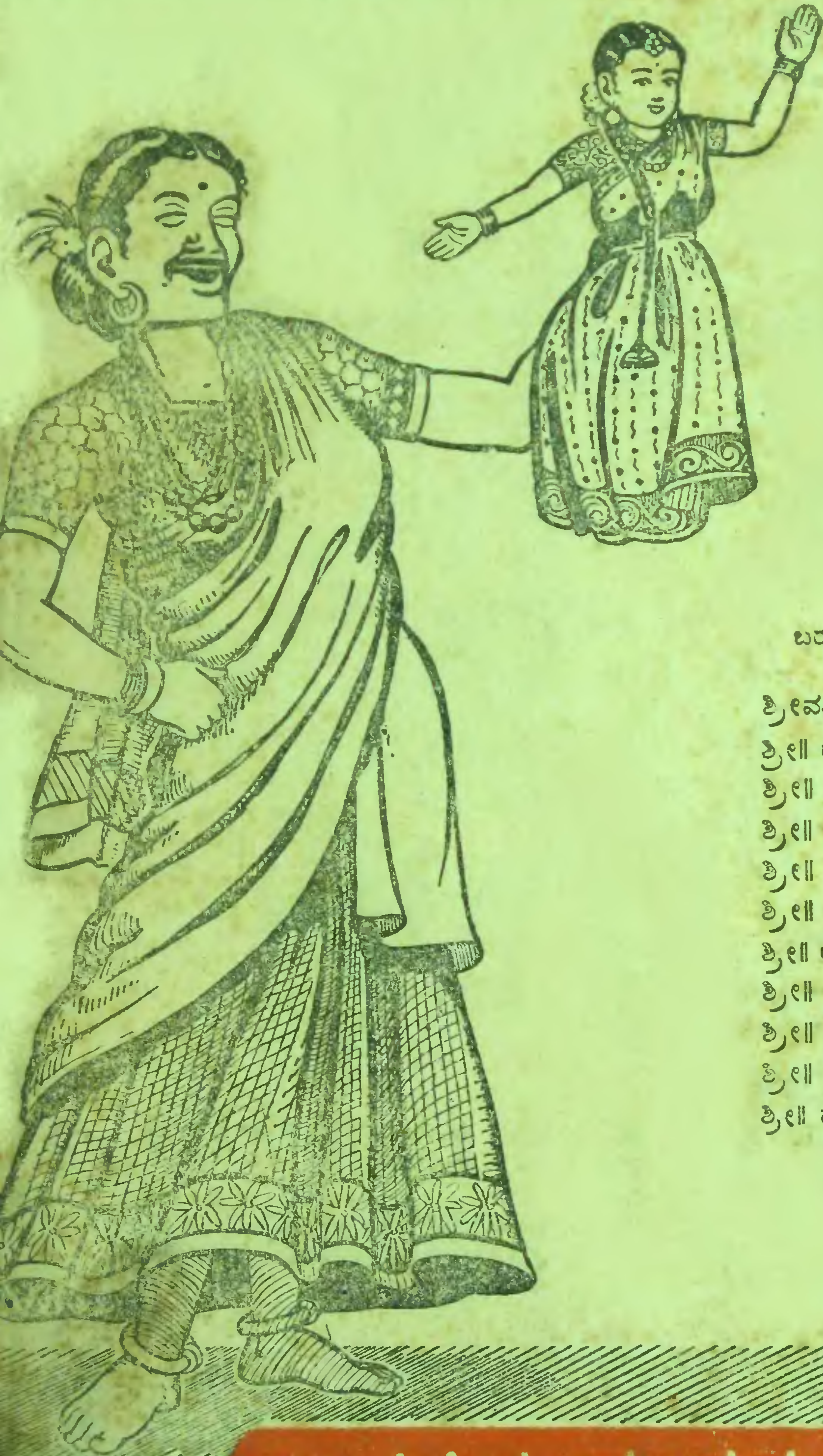

ಕಾರವಂಜಿ

Karavanji

ಆಗಸ್ಟ್

೧೯೫೮

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ|| ರಾ. ಶಿ.

ಬರಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುನಂದಮ್ಮ
ಶ್ರೀ|| ರಾಮಿ
ಶ್ರೀ|| ಕೆ. ಎ. ಕೆ. ಕಿಟ್ಟೆ
ಶ್ರೀ|| ಬಿ. ರುದ್ರಪ್ಪ
ಶ್ರೀ|| ಕಾಮತ್
ಶ್ರೀ|| ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ
ಶ್ರೀ|| ಅ. ರಾ. ಸೇ.
ಶ್ರೀ|| ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿ
ಶ್ರೀ|| ಪಾಟೀಲಿ
ಶ್ರೀ|| ಆ. ರಾಜಪುರೋಹಿತ
ಶ್ರೀ|| ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್

ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಬಿತ್ತರಿ
ಕವನಾಭಿರುಚಿ

ತಳನಗಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

For 3 way Beauty Treatment....

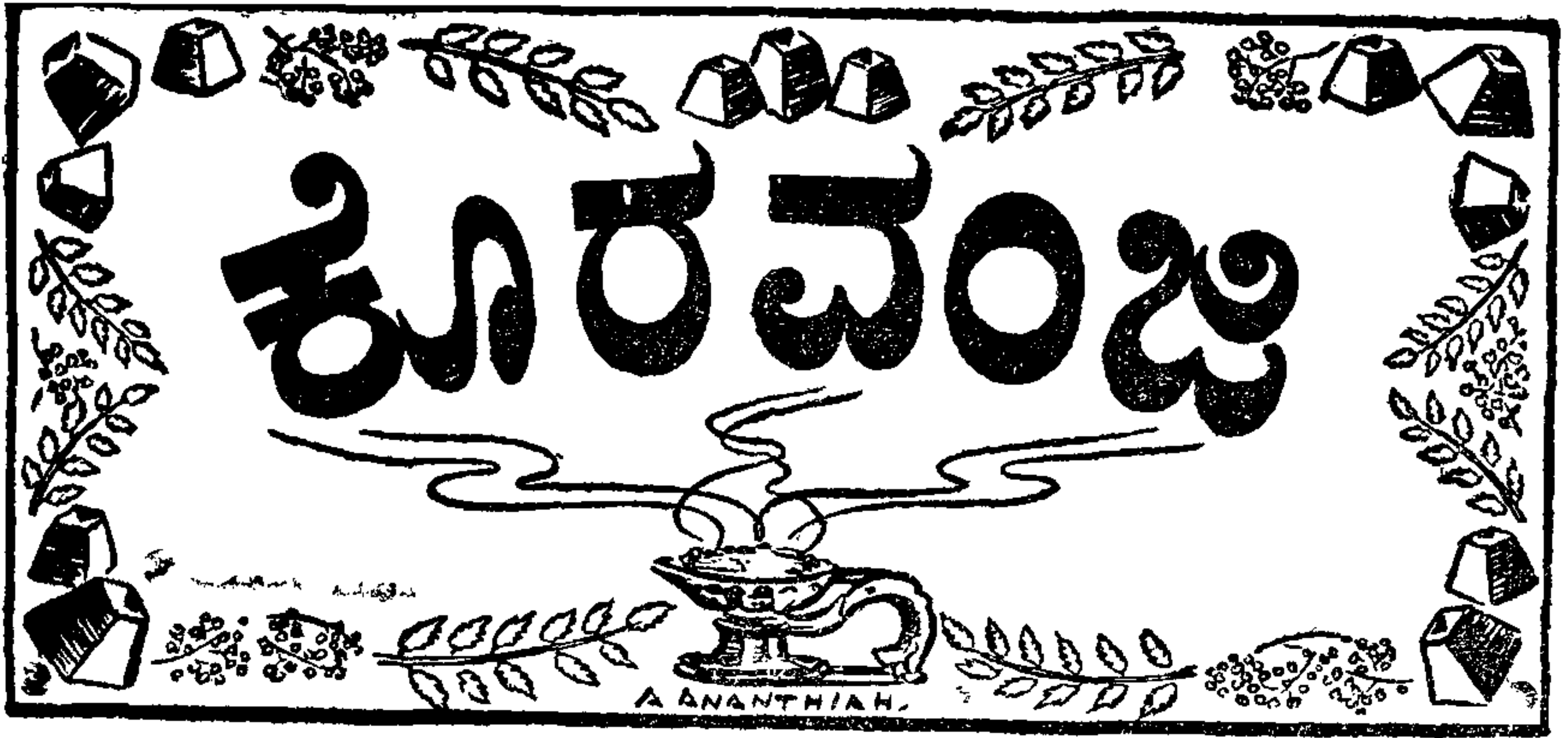
RAJA

SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO. BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY

FAS

ಸಂಪುಟ ೧೮

ಅಗಸ್ಟ್ ೧೯೫೮

ಸಂಚಿಕೆ ೫

ಕುಹಕಿಡಿಗಳು

ಇರಾಕಿನಲ್ಲಿ ನವ್ಯ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತಂತೆ.

—ಉಳಿದ ಸರಕಾರಗಳು ನಡೆಸಿದ ಗಲಭೆ ನೋಡಿದರೆ “ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ” ನಡೆಸಲು ಇತರರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

*

*

*

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಕಟಾವ್ ಆದುದರಿಂದ, ಈ ರಾತ್ರಿಯ ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳು ನಾಳೆ ರಾತ್ರಿ ಅಟಕ್ಕೂ ಸರಿ ಎಂದು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಲೀಕರು ಹೇಳಿದಾಗ

—ಒಂದು ಜತೆ ಹೇಳಿತಂತೆ. “ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ೧೧-೨೦ ರ ತನಕ ಕೂತಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ” ಎಂದು.

*

*

*

ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಹೆರಿಗೆ ಸಾಲಭ್ಯಗಳೂ ಇದೆಯಂತೆ

—ಹೀಗೆ ಅಶೆ ತೋರಿಸಿದರೆ, ಮಿತಸಂತಾನ ಯೋಜನೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಾಗಲ್ಲವೇ ?—ಅಥವಾ ಇದು ಬೆದರಿಕೆಯೋ ? ?

*

*

*

ಗೋರ್‌ವಾಲಾ ವರದಿ ಓದಿದ ಮೇಲೆ :—ಗಾದೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತಂತೆ.
—“ಕೈ ತೋರಿಸಿ ಅವಲಕ್ಷಣ ಅನ್ನಿಸಿಕೋಬಾರದು.

*

*

*

ಕೆನ್ನೆಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಏಟು ಬಿದ್ದು, ಫೈಸಲ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ—ಪುಣ್ಯವಿರಬೇಕು.

*

*

*

ರಾಜಾಜಿಯವರ ಘನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಭಾಷಾ
ಸಮ್ಮೇಳನದ ವೆಚ್ಚವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಂಗ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಶುದ್ಧ
ಕುಹಕ—

*

*

*

ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಐ. ಸಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
ಎಂದು ಗೋರ್‌ವಾಲಾರವರು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂತೆ.

—ಗೋರ್‌ವಾಲಾರವರು ನಿವೃತ್ತ ಐ. ಸಿ. ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು
ಐ ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಗುಮು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆಂತೆ—

*

*

*

ಎತ್ತುಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತೆ, ದೆಹಲಿಯ ಹತ್ತಿರ.
—ಏನು ಮಹಾ! ನಮ್ಮ ಮಿಟಕಲಾಡಿ ಮಿನಾಕ್ಷಿ—ಕಣ್ಣಂಚಿನಿಂದಲೇ
ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಿಡಿ ಹಾರಿಸುತ್ತಾಳೆ!!

*

*

*

ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೋಟೆಲಿಡುವವರು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ
ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಂತೆ—

—ಉಡುಪಿಯವರು ಬರೆದ ಹಿಂದಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇವರ ಅಡಿಗೆಯೂ
ಹೀಗೆ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಹುದೇನೋ?

*

*

*

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಾಯಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ
ನಾಯಿಗಳಮಾಲೀಕರ ಸ್ಪರ್ಧಾಕಾತುರತೆಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ

—ಅಕ್ಕರ್ ವೈಲ್ಡ್ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು— “ಮನುಷ್ಯರನ್ನು
ನೋಡಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ನಾಯಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಮತೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು”

*

*

*

ಮೊಹರಂ ಹಬ್ಬವಾದ ನಾಕುದಿನಗಳಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ
ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಿತಂತೆ—

ಉ ರಿ ಗಾ ಳು

“ಲೋ, ನನ್ನನ್ನು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಲೇವಡಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಮೆರಿಕನ್‌ರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಕ್ಲಾಸಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ, ಹೇಗೆ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ನೋಡೋಣ” ಎಂದು ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರೊಬ್ಬರು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

* * *

ಲೆಬನಾನ್ ಜೋರ್ಡಾನ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದಿರುವ ಸೈನಿಕರು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿರತರಾಗಿರುವರೇ ಹೊರತು, ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಅವರಿಂದ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.... ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೆ, ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದ್ದಿದೆ.

* * *

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಚೌಮೂನ್ ಕ್ರೈಸ್ತ, ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಅಮೆರಿಕನ್ ಸಹಾಯ ದೊರೆತಿದೆ. ಎಂಬುದು ತಪ್ಪು! ಇಸ್ರೇಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಯೇಹೂದ್ಯರಿಗೂ ಅವರು ನೆರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆ.

* * *

ನಾವು ಅಣುಬಾಣಗಳ ಸಹಿತ ಅಖಾಡಾಗೆ ಇಳಿದಿರುವುದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ವಾತಾವರಣ ಒದಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ, ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

* * *

ಇರಾಕ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಷ್ಯಾ ಏನೂ ಸಹಾಯಮಾಡದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇಂಡೋಚೈನಾಕ್ಕೆ? ಕೊರಿಯಾಗೆ? ಇಂಡೋನೇಸಿಯಾಗೆ? ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ, ಅಮೆರಿಕಾಗೆ? ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ?

* * *

ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹುಳಿ ಹಿಂಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಪೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಹುಣಿಸೆಹಣ್ಣು ನ ಬೆಲೆ ಏರಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

* * *

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಪುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ತಂಡಗಳನ್ನು ನೆಲೆಸುವ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೇಯಂತೆ.... ಬಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಕಾದು ನಿಂತು ಕುಸಿದು ಬೀಳುವವರಿಗೂ ಅದು ಬಂದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಷಾಕ್ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆ ಬೀಳುವವರಿಗೂ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

*

*

*

ತುಂತುರು, ಮಿಂಚು, ಗಾಳಿ, ಗುಡುಗು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಆಗಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಭವ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆಯಾವುದರಿಂದ, ಆಗಾಗ ಪವರ್ ಕಟ್ಟಾಗಬಹುದೆಂದೂ ನಾಗರಿಕರು ಮೋಂಬತ್ತಿ ಶೀಮೇ ಎಣ್ಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಹೊರಡಲಿದೆಯಂತೆ.

*

*

*

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಇನ್ನು ನನಗೇನು, ಎಂಬ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಹುಡುಗರನ್ನೇಕರು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರೂಮಿಗರಿಂದ ಕೈಸಾಲ ಎತ್ತಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿರುವರಂತೆ.

*

*

*

“ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆಳಿದ” ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹಲವರು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಸರಿ ಎಂದು ಹಲವರು ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ವಾದಿಸುತ್ತಿದಾರಂತೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತುತ್ತಾರೆ ವಿನಹ ಇಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯ !

*

*

*

ಜನಸಂಚಾರ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿರುವ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಬಸ್‌ಗಳ ಓಡಾಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜಟಿಲಕಾದವರೂ ಆಟೋರಿಕ್ಷಾದವರೂ ನಗರದ ಚಪ್ಪಲಿ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಂದಿಸುವ ಠರಾವು ಮಾಡಿದಾರಂತೆ.

*

*

*

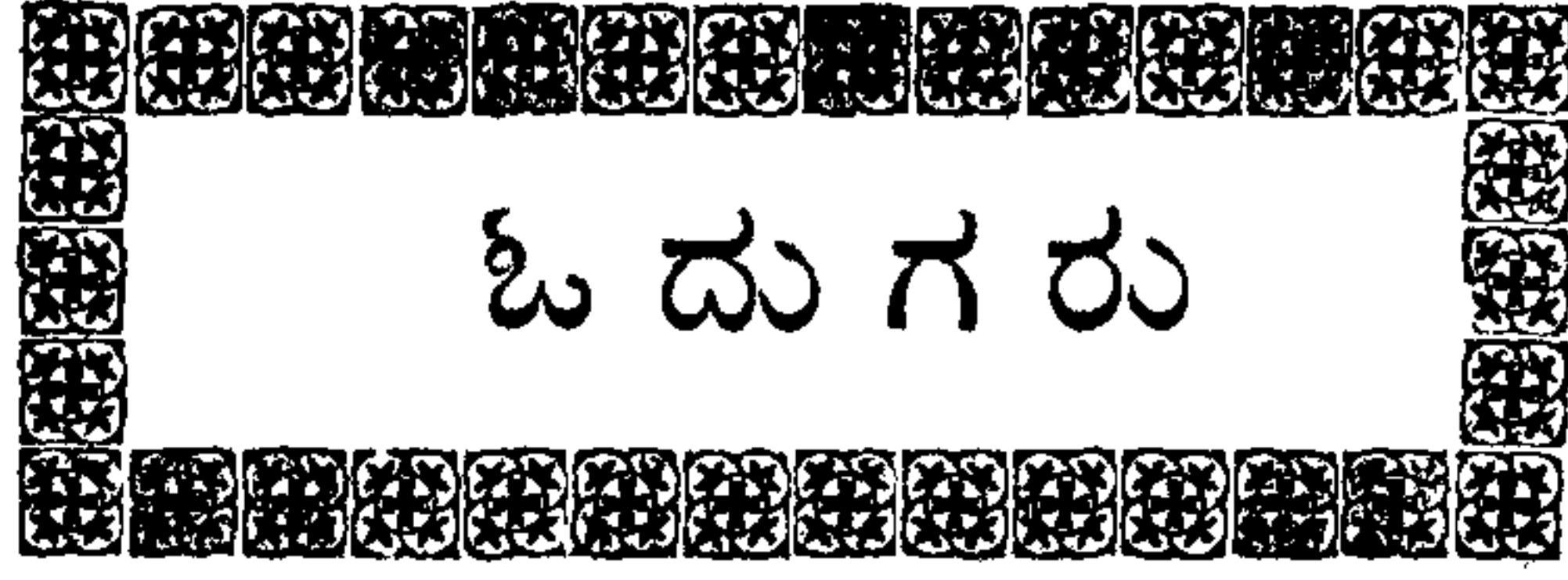
“ವನಭೋಜನಗಳೊಂದೆಡೆ ! ವನಮಹೋತ್ಸವಗಳೊಂದೆಡೆ ! ಭೋಜನದಲ್ಲಿ ಹೋದಷ್ಟು ವೃಕ್ಷಗಳು ಉತ್ಸವಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದರಂತೆ.

*

*

*

ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಾಗುವ ಮುನ್ನವೇ ಶಿಲಾಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವ ವಹಿವಾಟಿನಿಂದಾಗಿ, ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರಿಗೆ, ಕಲ್ಲು ಹಾಕುವ ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಓ ದು ಗ ರು

ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತು, ಕೆಲಸವಿರಲಿ—ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಚೇಲಧಾರಿಯಾಗಿ ಗಾಂಧೀ ಬಜಾರಿನ ಅಂಗಡಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಉಂಡದ್ದು ಅರಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ! ಹಾಗೆ ತಿರುಗುವುದರಲ್ಲಿ,—ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಎರಡು ಪೈಸದ ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಕೂಡ ಕೊಳ್ಳದೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರೂ ಸಹ—ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಲಾಭಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ, ಹಳೆಯ ಗೆಳತಿಯರ ಭೇಟಿಯೊಂದು!

ಮೊನ್ನೆ, ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ನಾನು ರಸ್ತೆಯಿಂದ ರಸ್ತೆಗೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಶಾರಿ ಸಿಕ್ಕಿದಳು. ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಕಂಡಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಕಣ್ಣುಗಲಸಿ, 'ಶಾರೀ' ಎಂದು ಕೂಗಿದೆ. ಕೈತುಂಬ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕಂತೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು, ಬೈಂಡರ ಬಳಿ ನಿಂತಿದ್ದಳು "ಇದೇನೇ ಶಾರೀ ನಿನ್ನ ವಸ್ಥೆ?...ಈ ಸಾರಿ ಯಾವ ಅವತಾರ ಎತ್ತಿದೀಯ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. (ಏಕೆಂದರೆ, ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯಟ್ ಧಾಟಲಾರದೆ, ಉದ್ಯೋಗದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ ಮೇಲೆ, ನಾನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ, ಹಿರಿ ಮುದುಕಿಯ ಸಂಗಾತಿಯ ಕೆಲಸದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಸಿನಿಮಾ ನಟಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕೆಲಸದವರೆಗೆ, ಹನ್ನೆರಡು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿತ್ತು!)

"ನಾನೀಗ ಮಹಿಳೆಯರ ವಾಚನಾಲಯವೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀನಿ ಕಣೇ! ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬೈಂಡ್ ಮಾಡಿಸುಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ" ಅಂದಳು. "ಎಂತೆಂಥಾ ನೀರೋ ಕುಡಿದವಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಸಪ್ಪೆ ಅಲ್ಲವಾ?" ಅಂದೆ. "ಸಪ್ಪೆಯೇ! ಅದರ ರುಚಿ ಯಾತರಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ!" ಎನ್ನುತ್ತಾ, ಬೈಂಡರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ, ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಗವೀಪುರದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದಳು. "ಅಲ್ಲ ನೋಡು, ನಾನೂ ಹಾಗೇ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ—ಈ ಕೆಲಸ ಸಪ್ಪೆ ಅಂತ. ಆದರೆ, ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ—ವಾಚನಾಲಯದ ಓದುಗರಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ; ಅದನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಿದರೆ, ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ—ಅನ್ನೋದು!

ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ, ನಮ್ಮದು ಮಹಿಳೆಯರ ವಾಚನಾಲಯ ಅಂತ. ಅಲ್ಲಿ, ವಾರಕ್ಕೊಂದು ದಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡೋಳು ನಾನೇ. ಅವತ್ತು ನನಗೆ ಉಸಿರು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಕೆಲಸ. ಆಗಲೇ ನಾನು ಓದುಗರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು!

ಮೊದಲನೇ ಗುಂಪು, ಅತಿ ಓದುವ ಹುಚ್ಚಿನವರು. ಅವರು ಪ್ರಕಟವಾದ ಯಾವದೇ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕವನ್ನು, ಸಹ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗುಳನ್ನೇ ಅಗಿಯದೆ ಅನ್ನವನ್ನು ನುಂಗುವರಂತೆ, ಪುಟಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿ, ಪದಗಳನ್ನು ನುಂಗಿ, ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಎರಡೇ ದಿನದ ನಂತರ ಕೇಳಿದರೆ,—ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರಾಗಲೀ, ಕತೆಯ ಕೊನೆ ಮೊದಲಾಗಲೀ ನೆನಪಿರುವುದಿಲ್ಲ! ಆದರೂ, ಸೋಲನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದ, ತಾ. ರಾ. ಸು. ರವರ ನಾಯಕನನ್ನೂ ಬೆರೆಸಿ, ತರಕಾರಿಯ ಕೂಟಿನಂತೆ ಹಲವು ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ, ಕತೆ ಹೆಣೆದು, ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ!

ಎರಡನೆಯ ಜಾತಿ, ಅತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಓದುವವರು. ಅವರು ಓದುವ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ, ಅಕ್ಷರಕ್ಷರವನ್ನೂ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಸರತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಿಗ್ಗಲಿಸಿ, ಪುಟಗಳ ಕಿವಿ ಹಿಂಡಿ, ರೊಟ್ಟಿನ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದು, ಗತಪ್ರಾಣಮಾಡಿ ವಾಚನಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಆಕೆಯ ತಂಗಿ, ನಾದಿನಿ, ಸೋದರಸೋಸೆಯರ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಭೇಟಿಮಾಡಿ, ಅವರ ಅಡಿಗೆಯದೋ ಪೂಜೆಯದೋ ಮಸಿ, ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮಗಳನ್ನು ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗುವುದೂ ಉಂಟು!

ಮೂರನೇಗುಂಪು, ಅತಿ ಮಮತೆಯ ತಾಯಂದಿರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಸುವರೆಂದರೆ, ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಬಾಲಪಾಠವಾದ “ಆ ಓ” ಗಳನ್ನೋ, ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನೋ ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿಸಿ, ಹಿಗ್ಗಿ, ನೆಟಕೆ ಮುರಿದು, ಮಗುವಿನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ನೀಡುವಳಿ, ಅದರ ಲೇಖನ ಕಲೆಯ ಸಮ್ಮೇತ ವಾಚನಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ!

ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯ ಓದುಗರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಿದ್ರಾನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ! ಪಾಪ, ಅವರಿಗೆ ನಾಲಕ್ಕಾರು ಹಾಳೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಓದುತ್ತ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡರೇ ಅಂತೆ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತುವುದು! ಅವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವುದು ಸುಲಭ, ಇಂಥದೇ ಎಂಬ ನಿರುಕೇನಿಲ್ಲ—ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಇವತ್ತು ಓದಿದ್ದನ್ನೇ ನಾಳೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವೇನಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಬಿಳಿ ಕಾಗದದಮೇಲೆ ಕರಿ ಅಚ್ಚಕ್ಷರವಿದ್ದರೆ ಸಾಕು!

ಮಡಿವಂತ ಮಹಿಳೆಯರದು ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿ ಪುಸ್ತಕದ ಅನೀತಿ, ಅಸ್ಥಿಲಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದು, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಮನಸಾರೆ ತಿಗಳಿ, ಅವರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿರುವ ಅಪಾರ ಹಾನಿಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿ, ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. “ತ್ಸು ತ್ಸು ತ್ಸು ತ್ಸು! ಆ ಪುಸ್ತಕಾನ ಮಾತ್ರ ತಿಗಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗ

ಬೇಡೀಮ್ಮ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಓದಿದರೆ ಮಹಾ ಪಾಪ ! ನೀತಿಗೆ ಕೆಡಕು !” ಎಂದು ಬೆದರಿಸಿ, ಎಚ್ಚರಿಸಿ, ತಾವೇ ಸಂತಾನ, ಸಂಜೆಗತ್ತಲು ಗಳನ್ನು ಮೂರು ಮೂರು ಸಲ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಓದುತ್ತಾರೆ !

ಕೊನೆಯ ಗುಂಪಿನ ಓದುಗರು, ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು. ಇವರು ವಾರಕ್ಕೊಂದಾ ವರ್ತಿ ಸಿಂಗಾರ ಬಂಗಾರವಾಗಿ, ಕಣ್ಣುಕಪ್ಪು, ತುಟೆಗೆಂಪು, ಕ್ರೇಪು, ಷೀಫಾನುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಅಷ್ಟೆ. ತಾವು ನೆರಿನಲುಗಿಸದೆ ಹೇಗೆ ಓಡಾಡುವರೋ ಹಾಗೇ ನಲಗಿಸದೇ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೂ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಪುಸ್ತಕದ ಮೇಲು ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ತಿರುಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ !”

ಶಾರುವಿನ ಮಾತು ಮುಗಿಯುವಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದೆವು. ಅವಳನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಕುಂಕುಮ ಇಟ್ಟು ಕಳಿಸಿ, ಅವಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನೇ ಮೆಲುಕುತ್ತಾ ಕೂತೆ !

—ಸುನಂದಮ್ಮ

ಡಾರ್ವಿನ್ ರವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀನಿ ನಗು !

ಪ್ರಾಣೇಶ ಪ್ರಸಂಗ

—

ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತು ಆಮೇಲೆ ಫಕ್ಕನೆ ಪ್ರಾಣೇಶ ಈ ಪುಟದಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸುತ್ತಿಗೆ ಕುಡುಗೋಲಿನ ದೇಶದಲ್ಲಾದರೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಬಗಲೊಳಗಿನ ಇತರ ಕೆಂಪು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಯಾರದಾದರೂ ಸದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅಂಥವರ ಸಮ್ಮ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಡಗಿತೆಂತಲೇ ಲೆಕ್ಕ. ಆದರೆ ಈ ಬಡದೇಶದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಯಾರದಾದರೂ ಸಮಾಚಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಾಪ ಎಲ್ಲೋ ತೆಪ್ಪಗೆ ಬದುಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ನಿಶ್ಚಿತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಣೇಶ ಬದುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಡಾ|| ಜಿಟ್ಟೂರಯ್ಯ (ಎಮ್ಮೆಲ್ಲೆ) ಹಾಗೂ ಗೋಪಣ್ಣನನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳವನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡುವ ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಥಾನುಶಕ್ತಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಏನೋ ಪಾಪ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಅಳಿಲ ಸೇವೆ” ಇರಲಿ.

ಮೊನ್ನೆ ಪ್ರಾಣೇಶ “ಥೂ ಅನ್ಯಾಯ ಕಣಯ್ಯ” ಎನ್ನುತ ನುಗ್ಗಿದಾಗ ನಾನು ಈತ ಇಮ್ರೆನಾಗಿಯ ಸಮಾಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾನೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ “ಅನ್ಯಾಯ ವೇನು ಬಂತು ಕಣಯ್ಯ ಪಾಪ ಆತನನ್ನು ಕೃಶ್ಣೇವ ಸಹ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದೆ.

“ಸಹ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಮುಂಡ ಮೋಚಿತು” ಎಂದು ಟೋಪಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಕುಕ್ಕಿದ ಪ್ರಾಣಿ. (ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾರೋ ಅವನಿಗೆ ಟೋಪಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಪಾಪ!)

ಹೌದು ಕಣಯ್ಯ ಸಹ ಅಸ್ತಿತ್ವವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು....ಟ್ರಾಟ್ಸ್ಕಿ, ಬೆರಿಯ, ಬೇಕೂಫ ಅಂತ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೋದರಲ್ಲ ಅವರೊಡನೆ ಸಹ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದಾನೆ ನಾಗಿ ಕೂಡ.”

“ಹಾಳಾಯ್ತು ಬಿಡೋ ಸಹ ಅಸ್ತಿತ್ವ....ನಾನು ಅನ್ಯಾಯ ಅಂದದ್ದು ಅದಕ್ಕಲ್ಲ .. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು ಡರ್‌ಹ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಕೆ ೭೨ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಮಾತನಾಡಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬ್ರೇಕ್ ಮಾಡಿದಳಂತ....ಎಲ್ಲ ವೇಪರುಗಳೂ ಅದೇ

ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರೆದಿವೆ....ಅನ್ಯಾಯ ಅಂದೆ ಏಕೆ ಗೊತ್ತೆ? ನಮ್ಮವ ರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಲೆ ವಿಕ್ರಮ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕೀರ್ತಿ ಇವರಿಗೇ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು ಅಂತ....”

“ಓಹೋ ಹಾಗೇನು ಆದೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಬಿಡು. ಮಿಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಅಂತ ಮಾಡಾರೆಜೆಲುವೆಯರಾದ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ನಾಚಿಕೆಬಿಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸ್ತಾರೆಯೆ ? ಹಾಗೆನೇ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಳು ೭೨ ಘಂಟೆ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬ್ರೇಕ್ ಮಾಡಿದಳೊಂತ ನಮ್ಮವರೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಸೆಣಸೋಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ? ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಂತೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲಾನು ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮ್ಮವರನ್ನು ಡರ್ ಹ್ಯಾಮಿನ ಆ ಮಹಿಳೆಯೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮವರೇ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ಖಂಡಿತ, ಆಕೆಯ ಹಾಗೆ ಕೇವಲ ೭೨ ಗಂಟೆ ಮಾತಾಡಿ ಸುಸ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ” ಎಂದೆ.

“ನಿಜಾನ್ನು ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಪ್ರೀಜಾತಿಯೆಲ್ಲ ಡರ್ ಹ್ಯಾಮ್ನ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳಿ ಎಷ್ಟು ಫೂ ಫೋ ಅನ್ನುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು” ಎಂದು ಪ್ರಾಣೇಶ ಮುಗಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸತಿಯರಿಬ್ಬರೂ ನಾಲಗೆ ರುಳಿಸಿರುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನುಗ್ಗಿದರು. “ಕಳೆದ ವರ್ಷವೆಲ್ಲ ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನಾಡದಿದ್ದದ್ದು ಒಬ್ಬಳು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯೆಯಂತೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣೇಶ ಅಂದಿದ್ದಿಷ್ಟೆ “ಆಕೆ ಪಾಪ ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಹೊರಗೇ ಇದ್ದು ಮಾತಿನ ವಿಕ್ರಮ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಳಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು” ಎಂದು.

“ನಿಜ ನಿಜ” ಎಂದು ನಾನೂ ದನಿ ಗೂಡಿಸಿದೆ.

ಅದಕ್ಕವರು ಹಾಗಾದರೆ ಹಾಗೆಏನೋ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೆ ಮಾತಾಡೋ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾಳೆ ಏನೋ ಹ್ಯಾಗೋ ಯಾರಿಗೊತ್ತು.... .. ಅಂದ ಹಾಗೆ ಆ ಇವ್ರೆನಾಗೀದು ಪೂರ್ತಿ ಸಮಾಚಾರ ಏನು ಎತ್ತ ಅಂತ ಹೇಳೇಂದ್ರೆ” ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು ಪುನಃ ನಮ್ಮನ್ನು ಅದೇ ಸಮಾಚಾರಕ್ಕೆ ಎಳೆತಂದರು

ಆಗ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಚಂದ್ರಮರಿಗೆ ಏನನ್ನಿ ಸಿತೋ ‘ಧೂ’ ಎಂದ.

“ಮರಿ ... ಧೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿ ಆ ಕೃತ್ಯ” —ಎಂದು ಪ್ರಾಣೇಶ— ಕುಮಾರನ ಎಂಜಲನ್ನು ಟವಲಿನಿಂದ ಒರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ—

— ರಾಮಿ

ಶಾಲಾಮೇಷ್ಟ್ರರ ಗೋಳು

(ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ)

ಬೋರ್ಡು ನೋಡೆ, ಕಣ್ಣು ಕೆರಳಿ,
ಕರಿಯ ಪಟದಿ, ನನ್ನ ರೂಪ,
ಕೋತಿಯಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿರ್ಪ,
ಕಾರ್ಟನಿಸ್ಟ್ ರಝಾಸ್ಕಲ, ಯಾರ್ ?
ಕಾಲದಿಂದ, ವರ್ಷದಾದಿ, ಚಿತ್ರವೆಸಪನಾರ್ ?

ಸುತ್ತ ಕಲಿವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ,
ಕೆಟ್ಟ ಗುಣವ ಪಾಠ ಹೇಳಿ,
ಮಡಿಸುತಿರ್ಪ ಕೆಟ್ಟ ಚಟವ ಕಲಿಸುತಿರ್ಪನಾರ್ ?
ಮರೆಸಿಕೊಂಡು, ಸೊಟ್ಟುಕೆಲಸ,
ಮಾಡುತಿರ್ಪನಾರ್ ?

ಅವನ ಕೃತಿಯ ನೋಡಿ ದುಃಖ,
ನಗುವ ಕಿಲವ ಕೇಳಿ ಕೋಪ,
ಅವನ ಮುಖವ ಕಂಡರಾಯ್ತು
ಸೀಳಿ ಹಾಕುವೆ
ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮೇಷ್ಟ್ರ
ಚಿತ್ರ ಬರೆಯನು !

ಕೆ. ಎನ್. ಕಿಟ್ಟಕ.

ವೈಶ್ವಾನರ

ನಮ್ಮೂರು ಜೋಯಿಸರಿಗಿರುವಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿ ಈ ಐಸನ್ ಹೋವರ್ ಕ್ರುಶ್ಚೇವ್ ಡಿಗಾಲ್ ಪ್ರಭೃತಿಗಳಿಗಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ! ನನಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕೋಪ! “ಅವರ ಮೇಲೆ,” ಅಂದರೆ, ಜೋಯಿಸರಮೇಲಲ್ಲ.

ಈಗಿನ ಈ ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒದಗಿರುವ ಭೀತಿ, ಈ ಕದನ ಕುತೂಹಲರ ಆರ್ಭಟದಿಂದ ಸಾಧುಗಳಿಗೊದಗಿರುವ ಪ್ರಾಣಭೀತಿ, ಯುದ್ಧ ಬಂದೇಬಿಡಬಹುದೆಂಬ ಆನೆಯಿಂದ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಲಭಿಸಿರುವ ಶುಕ್ರದೇಸೆ, ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು, ಎಂದು ನಮ್ಮ ಜೋಯಿಸರನ್ನು ಕೇಳಿ.... ಸೊಗಸಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗುತ್ತೆ, ಹೀಗೆಯೆ ಅಗುತ್ತೆ, ಆಗಿಯೇ ಅಗುತ್ತೆ, ಅಂತ ಅವರಿಗೆ ಆಗಲೇ ತಿಳಿದಿತ್ತಂತೆ! ಎಂತಹ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ನಮ್ಮೂರು ಜೋಯಿಸರು! ಆದರೂ ಪಾಪ, ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದವ ರೊಬ್ಬರೂ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಕಾರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ!

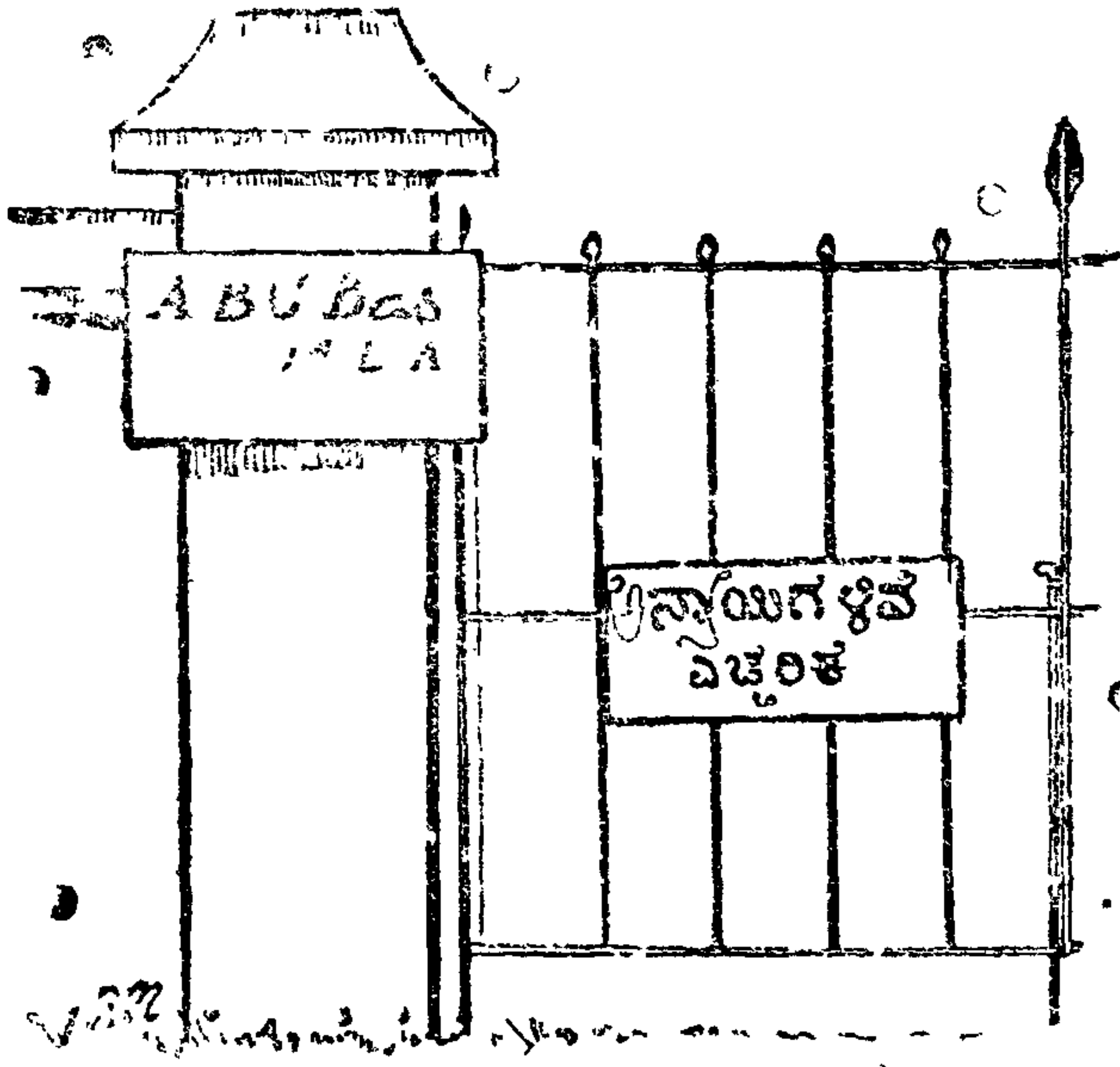
ವೈಶ್ವಾನರ ಎಂಬುದು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಒಬ್ಬರು ದೇವರಂತೆ, ದೇವತಾ ಶಕ್ತಿಯಂತೆ, ವಿಶ್ವವನ್ನೆಲ್ಲ ಆವರಿಸಿರುವ ಮಹಾ ಪ್ರಾಣವಂತೆ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನರಪಿಂಡಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಹಾರವಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಜೀರ್ಣ ಮಾಡಿಸುವ ಇಲಾಖೆಯಂತೆ ಆ ದೇವರದು. ನಮ್ಮೂರು ಜೋಯಿಸರಿಗೆ ವೈಶ್ವಾನರನೇ ಕುಲದೇವತೆಯಂತೆ ಇರಬಹುದು! ಅನ್ನ ಕೊಡುವ ದೇವರು, ಅದನ್ನು ಜೀರ್ಣ ಮಾಡಿಸುವ ದೇವರು; ಜೋಯಿಸರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನವೂ ಅಜೀರ್ಣ ಎಂದು ಯಾವ ಪೇಪರಲ್ಲೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೆ? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಕೆರೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಬೀಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ, “ತಡೆಯಲಾರದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು” ಎಂದು ಪೇಪರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರಲ್ಲವೆ? ಜೋಯಿಸರು ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಬಾವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಕಾಲು ಜಾರಿ, ಅಷ್ಟೆ.

ನಮ್ಮೂರು ಜೋಯಿಸರು ವೈಶ್ವಾನರ ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬಿಡಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕೇಳಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಹೀಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ, ಐಸನ್ ಹೋವರಿಗೂ ಆಪರೂಪವಾದ ಮೆದುಳು ಅವರ ಬುರುಡೆಯೊಳಗಿದೆ ಅಂತ ನಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡದ್ದು.

ವೈ, ಅಂದರೆ, ಯಾಕೆ ? ಇಂಗ್ಲೀಷಾರ್ಥ ! (ಒಳ್ಳೆ ಭೂವಲಯದ ಭಾಷಾ ರಚನೆ, ಆ ನಾವು-ಧೇಯ) ಶ್ವಾ, ಅಂದರೆ, ನಾಯಿ ! ನರ, ಅಂದರೆ, ನರಮನುಷ್ಯ !

ಹೊಳೆಯಿತೆ ಈಗ ? ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣ ಏನು, ಅಂತ ?....ಇಲ್ಲವೇ ? ಹಾಗಾದರೆ, ನಾನೇ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ಜೋಯಿಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ! ನರ ಶ್ವಾ-ವೈ ? ನರಮನುಷ್ಯ ನಾಯಿ ಏಕೆ ? ಅಂದರೆ, ಕೇವಲ ಗೇಣುಹೊಟ್ಟೆಯ ಈ ನರಮನುಷ್ಯ, ಇವನೇಕೆ ಇಂದ್ರಲೋಕ ಚಂದ್ರಲೋಕ ಸುನರ್ ಲೋಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕಡೆ, ಒಂದು ನಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ? ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕರುಬಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಏಕೆ, ಒಂದು ಇಲಿಯನ್ನು ಪಂಪಿಸಿದ ?....ಕೇಳಿದರು, ಜೋಯಿಸರು. ಅದಕ್ಕೇ ಅಂತೆ, ಈ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

—ಬಿ. ರುದ್ರಪ್ಪ

ದಾವಣಗೆರೆ ಚೌಕ ಪೇಟೇಲಿ.

—ಇದನ್ನು ನೋಡಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆದರಿ ನಮಗೆ ಕಾಲೇಜು ಕೊಟ್ಟಾ !

ಓದುಗರ ಪತ್ರ !

ಕೊರವಂಜಿ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ, ವಂದನೆಗಳು. ಅಯ್ಯಾ! ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಲತಲಾಂತರದಿಂದ ನಾವು ಆಯುರ್ವೈದ್ಯವನ್ನು ಅಮೋಘವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ತೈಲಗಳನ್ನು ಬಟ್ಟತಲೆಯವರು, ನಮ್ಮ ಬಾಣಂತಿ ಲೇಹವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತ ಗಂಡಸು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ನಮ್ಮ ಆಸವಗಳನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಾವೀಗ ಆರು ಮಹಡಿಯ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಬರುವ ಬಂಗಲೆಯ ಲಾಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಸುಬನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಆದರೆ, ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಭಾಷಾಪರಿಚಯದ ದೆಸೆಯಿಂದ. ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಸಿಂಧಿಗಳು ಬಹುವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಣವಂತ ಮುದುಕಿಯರು ನಮ್ಮ ದವಾಖಾನೆಗೆ ಲಗ್ಗೆಹತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಿಂಧಿಯೊಂದರ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಬರುಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅದೊಂದು ಭಾಷೆ ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇರುವ, ಕನ್ನಡ ಬರುವ ಮಿಠಾಯಿ ಲಚುಮಿ ದಾಸನನ್ನು ನಮ್ಮ ದವಾಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡೆವು, ಬಂದುದರಲ್ಲಿ ಶತಾಂಶ ಮೂವತ್ತು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು.

ಮೊನ್ನೆ ಹಿರಿಯಾಕೆ ಒಬ್ಬಳು ಬಂದು “ಹಿತ್ತೇ ಸೂರ್ ಅಧಿ....ಮಮಮಮ ಹತ್ತೇ ಮೂಂಜಧಿ! —ಮಮಮಮ” ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದಳು.

ಮಿಠಾಯಿ ಲಚುಮಿ ದಾಸ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಅವರ ಮನೆ ಸೂರು ಸೋರುತ್ತೆ. ಹೆಂಚು ಕೈಯಾಡಿಸಲು ಹತ್ತಿ ಹೋದಾಗ ಮಂಜು ಬಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ ಆಕೆಗೆ ಖಾಯಿಲೆ ಬಂತು, ಸೋರುವ ಸೂರಿನ ಮೇಲೆ ಮಂಜು ಬಿದ್ದರೆ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಏನು ಔಷಧಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದ.

ನಾವು ಯೋಚಿಸಿದೆವು. ಮಂಜು ಉಣ್ಣ, ಕಫಕಾರಕ. ಸೂರಿನ ಒಡಕು ವಾಯುಕಾರಕ. ಎರಡನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸಲು ಕಂಠಕಾರಿ ಕಶಾಯವೇ ಚೆನ್ನು. ಎಂದು ಅದನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟೆವು ಆ ಹಣವಂತ ಹಿರಿಯಾಕೆಗೆ.

ಮೂರನೇ ದಿನ ಆಕೆ ಸಿಂಧೀ ಲಾಯರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ದವಾಖಾನಾಕ್ಕೆ ಬಂದಳು ನಮಗೆ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಡಿಸಿದಳು. ನಮ್ಮ ಕಷಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅವಳ ಧೈನಿಯೇ ಅಡಗಿ ಹೋಗಿತ್ತಂತೆ. ಅವಳ ಕಂಠವೇ ಮಾನವಾಗಿಬಿಡುತ್ತಂತೆ. ಕಾರಣ ಅವರು ಅಳಿಯ ಸೇಠ್ ಕುಬೇರ್ ಮಲ್ಲನನ್ನು ಹತೋಟಿ ಹೆದರಿಕೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯಂತೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಕೊಡಬೇಕಂತೆ. ಇದೇ ಲಾಯರ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಷಯ.

ಮಿಠಾಯಿ ಲಚುಮನದಾಸನನ್ನು ಒಳಕೊಠಡಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಕಂಠಕಾರಿ ಕಷಾಯದ ಚರಟೆವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ನೀನು ದಿಟ ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತಿನ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮೂರೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಹೋಗ್ತಿ! ಎಂದು ಅಭಯದ ವಚನ ಹೇಳಿದೆವು. ಅವನು ಬೆದರಿ ನೀರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಹೇಳಿದ.

“ಮಾರಾಯ್ರಾ, ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಹತ್ತು ವರುಷ ಬರೀ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಯ್ತು. ಈಗ ನನಗೆ ಸಿಂದಿಯ ಒಂದು ಮಾತೂ ಬರೋದಿಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಊರುಗೋಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನನ್ನ ಮಿಠಾಯಿಯೆಲ್ಲಾ ನೋಣದ ಪಾಡು! ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಿಗೆ ಮಿಠಾಯಿಮೇಲೆ ಆಸೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಗರೀಬ ನನ್ನ ಕೊಲ್ಲಬೇಡಿ!” ಎಂದ.

ಆ ಸಿಂಧೀ ಲಾಯರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆವು. ಮಿಠಾಯಿ ಲಚುಮನ ದಾಸನನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದೆವು. ಆತ ಆಗ ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದ “ಇಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬೇನೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ” ಎಂದು ಆಕೆಯು ಹೇಳಿದಳು ನೀವು ಅವಳ ಆಸ್ತಿಯಾದ ಗಂಟಲನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಮೂರು ಲಕ್ಷ ದಂಡ ಆ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಬಲು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ. ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರಕಾರನ ಅಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಹೀಗಾದುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಲಕ್ಷ ದಂಡಕ್ಕೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದು

ಸಿಂಧಿಲಾಯರ ಮನೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಮಿಠಾಯಿ ಲಚುಮನ ದಾಸ ನಮ್ಮನ್ನು ‘ಆಕೆ’ಯ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಅಲ್ಲಿ ಆಕೆಯಕೂಡ ಸಿಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡೋದಾಗ ಆಕೆ ನಕ್ಕು ನಕ್ಕು ಅಳಿಯನನ್ನು ಕರೆದಳು. ಧೈನಿ ತಿರುಗಿ ಬಂದಿತು ಬಲು ಖುಷಿಯಾದ ಆಕೆಗೆ, ಅತ್ತೆಯ ಗಂಟಲಿಗೆ ಹೆದರಿ ಬೆದರಿ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಳಿಯನು ಕೂಡ ಬಿರಿಬಿರಿ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದ, ಮಿಠಾಯಿ ಲಚುಮನ ದಾಸನ ಸಿಂಧೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅತ್ತೆ ಅಳಿಯ ಇಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ನಗುತ್ತಾ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಕೇಸ್ ಖುಲಾಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ.

ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಸಿಂಧಿ ಲಾಯರು, ಮಿಠಾಯಿ ಲಚುಮನ ದಾಸ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದಾಗಿ, ಹತ್ತುಸಾವಿರವಾದರೂ ದಂಡ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನೊಕದ್ದನೆ ಹೂಡಿಯೇ ಹೂಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು ಇದು ಅನ್ಯಾಯ 'ಆಕೆ' ಒಪ್ಪುಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಅಂತ. ಆದರೆ ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿಸುವಷ್ಟು ಸಿಂಧಿ ನಮಗೆ ಬರುಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟು ಹತ್ತಿದರೆ, ಹತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತೆ.

ಆದಕ್ಕೇ ನಮಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವಿರಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಲಹುವಿರಾ ಎಂದು.

ಸಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕಾಭಿಲಾಷಿ,
ಆಯುರ್ವೈದ್ಯ ರತ್ನವೈಢಾರ್ಯರು.

ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದೇವು.

ನಮಗೆ ಸಿಂಧಿ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುತ್ತೆ. ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಗದು ನಮಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಕೊಡಿ. ಆ ಸಿಂಧೀ ಲಾಯರು ಮಿಠಾಯಿ ಲಚುಮನದಾಸ ಇಬ್ಬರೂ ನೆಗೆದುಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಹಣ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಕೊರವಂಜಿಯನ್ನು ನೊಹರಮ್ಮಿಗೆ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು.

(ಸಂ)

ಕಂಡು ಕಂಡು ಎನ್ನ

—

ಕಂಡು ಕಂಡು ಎನ್ನ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡುವರೋ
ಭಂಡರೀ ಎಮ್ಮೆಲ್ಲೆ ಮಂದಿ,....ದೇವಾ.

ತಂತ್ರಗಳು ಎನಗಿಲ್ಲ, ಕಪಟದಲಿ ನುರಿತಿಲ್ಲ,
ನಿಂದೆ ನುಡಿ ಸೊನ್ನೆಯ್ಯೆ, ನೀರಜಾಕ್ಷ!
ಒಂದೆ ಮಾತಿನ ಜಿಹ್ವೆ, ಬಂಧುಬಳಗಗಳಿಲ್ಲ
ತಿಂದು ತೇಗುವನಲ್ಲ, ಹೊಟ್ಟೆ ಸಣ್ಣ

ಕ್ಷಣವೊಂದು ಮೃಗವಾಗಿ ಹಗಲು ವೇಷವ ಧರಿಸಿ
ಎಣಿಸಲಾರದ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳೆ ನಾನು!
ಅನುದಿನವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಲು ನಾನು
ತನುವ ಕಾರಲಿ ಮಡಗಿ ತಿರುಗಾಡೆನೊ!

ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತನು ಎಂಬೊ ಟೋಪಿ ಇಕ್ಕಿದ ಮ್ಯಾಲೆ
ಖಾದಿ ಹಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕಂಠವೆನಗೆ!
ಕುಂತ ಜಾಗವ ತೊರೆದು ಮಂತ್ರಿಯಾದರೆ ಎನಗೆ
ತಾಂತಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯದು? ಕಲ್ಹಹೊಡೆತ, ಕೃಷ್ಣಾ!

— ಕಾಮತ್

ಅವನು ಮನೆ ಮಾಲೀಕ

“ಠಾಕೂ ಠಾಕ್ ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಬರಬೇಕು, ಅಂತ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೆ ನಾನು ?”

“ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ, ಆದರೆ....

“ಅವೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ....ಎಂಟು ಇಪ್ಪತ್ತಾಯಿತಲ್ಲಾ, ಈಗ? ಆಗಲೇ ನಾನು ನನ್ನ ಮಿಟಿಂಗಿಗೆ ಲೇಟು....ಅದು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲೇ ಅನಂತಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ”

“ಏನು ವಿಷಯ, ನನ್ನನ್ನು ಬರಹೇಳಿದ್ದು ?”

“ಆಲ್ರಿ! ಅನಂತಪುರದಿಂದ ನನ್ನ ಸಂಸಾರಾನ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಮೊದಲು ಈ ಮನೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಆಗಬೇಕಾದ ರಿವೇರಿ ವಿಷಯ ನಿಮಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿ....ತೋರಿಸಿ....”

“ಅದಕ್ಕೇ ಸ್ವಾಮಿ! ನಾನೂ ಓಡೋಡಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ! ಆದರೆ, ನೋಡಿ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಐದು ಲಾಂದ್ರದ ಕಂಬದ ಹತ್ರ....ನನಗೆ ನೋಡಿ, ಈ ಐದು ಲಾಂದ್ರ ಅಂದರೆ ಭಯವಾಗುತ್ತೆ. ಆಗಲೇ, ಆ ಕಂಬಾನ ಅಲ್ಲಿ ನೆಡಲು ಗುಳಿ ತೋಡಿದಾಗಲೇ, ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೆ....ತಾವು ಓದಿರಬಹುದು. ಬಲಗಡೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ, ಆಚ್ಚು ಹಾಕಿದ್ದ....ರಾಮನನಮಿ ಆದ ಮಾರನೆಯ ದಿನ....ಇರಲಿ....ಆ ಐದು ಲಾಂದ್ರದ ಕಂಬದ ಹತ್ರ, ಒಂದಂಗಡಿ ಇದೆಯಲ್ಲಾ....ಆಯುಷ್ಯಮೃದ್ಧ....ತಮಗೂ ಆತನೇ ಏನೋ....ಒಂದು ಸಲ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ .. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ....ಕೆನ್ನೆ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಾನೆ, ಬರೀ ನೀರಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವೂ !.. ಅಲ್ಲೊಂದು ಭಾರಿ ಕನ್ನಡಿ ಇದೆಯಲ್ಲಾ....ರಸ್ತೆ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ, ಕೊಂಚ ಬಗ್ಗಿ ನಡೆದರೆ, ಸಮ್ಮ ಎದುರು ಮನೆ ಮುದುಕಿ ಗುಂಡಮ್ಮ ಇದೆಯಲ್ಲಾ, ಅದು ಬಗ್ಗುವಷ್ಟು ಬಗ್ಗಿದರೆ ಸಾಕು, ಆ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ, ಸ್ಕ್ರೀನ್ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದಿನಿಂದ, ಸಮ್ಮ ಮೂತಿ ನಮಗೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ....ಭಯವಾಗುತ್ತೆ....ಥಟ್ಟಕ್ಕನೆ ಕಂಡರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ... ಏಕೆ? ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ....ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ, ನಡೆದ ಸನ್ನಿವೇಶ....ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.... ಯಾವನೋ ಗಮಾರ ಒಂದು ಟಗರನ್ನು ಆ ರಸ್ತೆ ಅಂಚೇಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬೀಡಿ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಏನು ಸಾರ್, ಕೇಳುತ್ತಿದೀರಾ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಟಗರು

ಬಗ್ಗಿಸಿತು ತಲೇನ....ಅಂದರೆ, ಅದರ ತಲೇನ! ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ಕಾಣಿಸಿರಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಯಾವುದೋ ಎದುರು ಟಗರು ಅಂತ ಊಹಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸಾರ್! ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಷಯ ನರಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು? ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಒಂದೇ ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ. ಟಗರುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂತ ಅದರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ! ಸರಿ! ಬಾರ್ಬರ್ ಪಾಪಿನೊಳಗೆ ಟಗರಿದೆ ಅಂತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅದು ಬಿರ್ರನೆ, ಒಳಕ್ಕೆ ಹಾರಿತು! ಅಲ್ಲೊಬ್ಬನಿಗೆ ಆಗ್ತಾ ಇತ್ತು, ಚೌರ! ಚೌರಕ, ಚೌರೈ, ಕುರ್ಚಿ. ಕನ್ನಡಿ, ಕತ್ತಿ, ರಕ್ತ, ಚರ್ಮ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಡಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿ, ಹರಹರೋಹರ! ಕನ್ನಡಿಯಂತೂ, ಪುಡಿ ಪುಡಿ. ಟಗರನ್ನು ನಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮನೆ ನಾಯಿಗಳು ಅಲಸೂರಾಚೆಗೆ ಅಟ್ಟಿಸಿಬಿಟ್ಟವು, ಎನ್ನಿ! ಪಾಪೊಳಗಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ....ನೀವು ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಬರಹೇಳಿದ್ದಿರಿ....ಬರ್ರೇನೆ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ....ಬರುತ್ತಲೂ ಇದ್ದೆ, ರಾಕೂ ರಾಕ್, ಈ ಹಾಳು ಟಗರು ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ; ನೋಡಿ, ಸಾರ್! ಇಂಥ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಾಗ 'ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ....ಅದರೂ, ಅನೇಕರು ಈಗ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದನಲ್ಲ, ಈ ಕಥೇನ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ ಹೋಗೋ ಅಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.. ಟೆಪ್ಪು ಸುಲತಾನ್ ಒಂದು ಸಲ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾನೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಾನ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು....ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ ನಿಮಗೆ?....ಕೂತು ಕೊಳ್ಳಿ....ಹೇಳುತ್ತೇನೆ... ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಕಥೆ! ಟಗರು ಪ್ರಕರಣಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಾರಸ್ಯ....ಅಲ್ಲಿ, ಬರುವುದು ಟಗರಲ್ಲ, ಕೋಳಿ!....ಅಲ್ಲ, ಹುಂಜ ಕಾಳಗದ ಹುಂಜ.. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆ ಕಥೆ ಬೇಡ....ಶಿವಾಜಿಯ ಚರಿತ್ರೇಲಿ ಬರುತ್ತೆ....ಇದೇ ತರಹ... ಸಿಂಹಗಡವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಂತ ಆತ ಸಾವಿರ ಸವಾರ ರೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್!....ಈ ಟಗರಿನ ಕಥೆ ತರಹಾನೇ....ಅದರೆ, ಟಗರಲ್ಲ, ಕುರಿ....

“ಏಕೆ, ಸಾರ್! ಹೊತ್ತಾಯಿತೋ ಏನೋ ತಮಗೆ....ಪರವಾಗಿಲ್ಲ! ಆ ಮಿಟಿಂಗಿಗೆ ಲೇಟು ಅಂತೀರಾ? ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಒಂದು ಕಥೇನ ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ, ಅಷ್ಟೆ... ವ ನೆ ರಿಸೇರಿ ಏನು, ಸಾರ್! ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು 'ಬಂದರೆ, ಕೊಂಚ ಕೊಂಚ, ಸಾಧ್ಯ ವಾದಾಗ, ಮಾಡಿದರಾಯಿತು....ಇನ್ನು ನೀವು ಹೊರಡಿ....ನನಗೂ ಕೆಲಸವಿದೆ.”

— ಪಾರ್ಥ ಸಾರಥಿ

— ❧ ಹೊಸದೊಂದು ಲಲಿತಕಲೆ ❧ —

ಬೀ ಎಸ್ಸಿ ಫೇಲಾಗುವುದು ಒಂದು ಲಲಿತಕಲೆ
(ಎಂದು ಹೇಳಿದನೊ ಪುಡಿಚಿಲೈ)
ಅರಿಯನೋ ಅರವಿಂದನೂ ಕೂಡ ಅದರ ನೆಲೆ
ಪತ್ತೆ ಹತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಕುವೆಂಪುವಿಗು ಅದರ ನೆಲೆ
ಅಲ್ಲ ಐವತ್ತೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ಅದರ ಬೆಲೆ
(ಎಂದ ಪುಡಿಚಿಲೈ)

ಭಾರಿ ದೊಡ್ಡಿಯೊ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದು ನಾವೆಂತು
ಕಲಿಯುವರೆ-ಕಲಿವುದೇನನು ಅಲ್ಲಿ ಮುರುಕು ಗ್ಯಾಲರಿಮೇಲೆ ಕುಂತು
ಕೆಳಗೊಬ್ಬ ಲೆಕ್ಚರರು ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಅವನು ದಡ್ಡ ಮಡ್ಡಿ
ಮಾಡುವನು ಸರ್ಕಸ್ಸು ವೈರಿಟಿ ಅಲ್ಪ ಒವಿಾಗಗಳ ನೊಡ್ಡಿ || ೧ ||
ಎಂಥ ನಾಟಕವೋ ಅದು ಕಂತ್ರಿ ನಾಟಕ ಅದನ್ನು

ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಬರೆದನಂತೆ !

ಯಾರು ಬರೆದರೋ ಗಬ್ಬ, ಆ ಕನ್ನಡದ ಕೆಬ್ಬ

ನಾವು ಅದನ್ನೋದಬೇಕಂತೆ !

ಕಾರಿಡಾರಿನಲಿ ಯಾವುದೊ ಸರಸರಾ ಸದ್ದು

ತೇಲಿ ಬಂತಾವುದೋ ಮಂಜುಳಧ್ವಾನ !

ಕಾಶ್ಮೀರ ಕುಸುಮದ ಸುಗಂಧ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿನುಡಿಗೆ

ತೆಗೆ ಪಾಠ ಅಧ್ವಾನ ! || ೨ ||

ಬಂದೆವೋ ಬಲು ದೂರದಿಂದ ಸಿಟಿ ಬಸ್ಸು ಸೈಕಲ್ಲುಗಳ ನೇರಿ,

ದಾರಿಯಲಿ ಬಸ್ಸಿನಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೋಗಿತ್ತು

ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾರಿ

ಮೊದಲೆರಡು ತರಗತಿ ಲೆಟಾಫ್ ! ಆ ಲಿಬರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ

ನಡೆದಿತ್ತು ಸಿಕ್‌ನಿಕ್

ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ನಿಲದಿದ್ದ ರಹಸೀಟೆಲ್ಲ

ಅಗುವುದು ಗುಕ್‌ಮುಕ್ || ೩ ||

ದೂರದರ್ಶಿಯೆ ಇಲ್ಲದಾಗಸ ಪುರಾಣವನು ಊದಿ ಫಲವೇನು ?

ಡೀ ಮಾವಿಯರ್ ಪ್ರಮೇಯದ ಹಂಗಿನಲಿ ಬಿದ್ದು ಪಡೆದುದೂ

ಒಂದು ಗೆಲವೇನು ?

ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕೂಡಿಸುತ ಕುಳಿತು ಕೊಳೆತುದರಿಂದ

ಬರುವ ಬಲವೇನು ?

ತೊಲಗೊ ಬೀ ಎಸ್ಸಿ ಪುಣಪಾತಕಾ ! ಎಂಬ ನುಡಿ ಕಿವಿಗೆ ನಲವೇನು ? || ೪ ||

ಓಜೋರ್, ಕೈನೋರ್, ಓಸ ಜೋರ್ ಎಂಬ ಓಗಳ ಮೊನಾಟನಸ್ ಸದ್ಧ
ಕೇಳಿ ರೇಗಿದರು ಸಹಿಸಿದ್ದು ಕ್ಷಮೆ ದೋರಿ ಮೇಷ್ಟ್ರರ ಬೆನ್ನಿಗಿಡದೆ ಗುದ್ದ
ಆ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಬೈರಿಗೆಯ ಕೊರತಕ್ಕು ಬೆದರದೆಯೇ

ನಾನು ಕುಳಿತಿದ್ದೆ

ನನ್ನೀಪರಮ ಧೈರ್ಯದೊಳಗುಟ್ಟಬಲ್ಲರಾ ? ಬಂದಿತ್ತು ನನಗೆ ನಿದ್ದೆ || ೫ ||

ಪಾಸಾಗಿ ಮೇಷ್ಟ್ರರೋ ಗುವಾಸ್ತನೋ ಇನ್ನು ರೆನ್ಸ್ ಏಜಂಟೊ

ಆಗಬೇಕೇನು ?

ಅದಕುಗತಿಯಿಲ್ಲದೆಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟಿನೆಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜ ಬಾಗಿಲನು

ಕಾಯಬೇಕೇನು ?

ಇಲ್ಲ ! ದುಡ್ಡಿದ್ದ ಮಾವನ ನಂಬಿ ಸೊಟ್ಟೆಯನೊ ಬೊಟ್ಟೆಯನೋ

ವರಿಸಬೇಕೇನು ?

ಭಾರತದ ಬಾಳು ಬತ್ತೀಸ್‌ಬರಿಸ-ಇರುವನಕ ದುಃಖಗಳ

ಮಾಲೆಯನು ಧರಿಸಬೇಕೇನು ? || ೬ ||

ಮೋಡಗಳು ಹಗುರಾಗಿ ತೇಲಿದವು ಆಕಾಶ ಧರಿಸಿತ್ತು

ಬಣ್ಣ ಕಡುನೀಲಿ

ಆಡಿದೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ಟು, ಕುಡಿದೆನು ಕಾಫಿ ತಿಂದೆನೋ ಪಲ್ಯ

ದೊಡನೊಂದು ಸ್ಲೇಟ್ ಖಾಲಿ

ಕ್ಯಾಂಟೊ ಬಸವನಗುಡಿಯೊ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರವೊ ಸಿಟಿಯೊ

ತಿನ್ನುತ್ತ ಕಳ್ಳಕಾಯಿ

ಲಾಲ್‌ಬಾಗೊ, ಕಬ್ಬನ್ನ ಪಾರ್ಕೊ ಅಲೆದೆನು ನಾನು

ಅಲೆದಂತೆ ಹುಚ್ಚುನಾಯಿ || ೭ ||

ತಂದೆತಾಯ್ ಪೋಷಕರ ಭೀಕರ ವಿಮರಿಶೆ

ಮಂದಿ ಮಾತಿನಕೊಂಕು ತಾಪಗಳ ಪರಿಶೇ

ಗಳನು ತಲೆಮೆಟ್ಟಿ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿ

ಬಿಡುವ ಕಲೆಯಾನಂದ ಸಿಗುವುದೇ ಬಿಟ್ಟಿ ?

ಬೀ ಎಸ್ಸಿ ಫೇಅಾಗುವುದು ಒಂದು ಲಲಿತಕಲೆ

ಲೀ-ಯು-ಟಾಂಗನ ಅಪ್ಪನೊ ಅರಿಯನದರ ಬೆಲೆ

(ಎಂದ ಪುಡಿಚಿಲೈ)

—ಆರಾಸೆ

ಕನ್ನಡಿಗರ ಹೀಹಾಕಾರ

“ಹೀಯಾಳಿಸುವುದು” ಎಂಬ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥದ ಪರಿಚಯ ಒಂದಲ್ಲೊಂದು ದಿನ, ಒಬ್ಬರಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೂಲಕ, ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರೆತೇ ಇದೆಯಲ್ಲವೆ? ನಮ್ಮನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿದವರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರೆದುರು ಜಂಬ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೀಯಾಳಿಸಬೇಕೋ! ಹತ್ತು ಜನರ ನಡುವೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ “ಎಂದೆಲ್ಲ ಅವರು ಪಿತೂರಿ ಹೂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಯಾಳಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅವರು ಹಾತೊರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪೇಯಾ, ಎಂಪ್ಲಾಯಾ, ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪಗಳಿಂದ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರು ಮಾತ್ರ ಹೀಯಾಳಿಸುವ ಬದಲು “ಈ” ಯಾಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ನಾವು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅದು ಅವರ ಸಂಪ್ರದಾಯ!

ಅಂದ ಹಾಗೆ, “ಹಿ” ಯಾಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ “ಹಾ” ತೊರೆದಿರುತ್ತಾರೆ, ಎಂದೆಲ್ಲಾ! ಈ ಮಾತುಗಳು ಹೆ ಎಂಬ ಅಕ್ಷರದ ಕಾಗುಣಿತದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. “ಹಿ—ಹಿ—ಹಿ” ಎಂದು ನಗುವುದೇ ಅಪಮಾನದ ಲಕ್ಷಣ. “ಹ .. ಹ್ಲ....ಹ್ಲ” ಎಂದು ನಕ್ಕರೆ, ಅದು ಆನಂದದ ಉತ್ಕರ್ಷ. ಅದಕ್ಕೇ ಇರಬೇಕು, ಹೀಯಾಳಿಸುವುದು ಎಂಬ ಮಾತು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದದ್ದು. ಹಿ....ಹ್ಲ....ಹ್ಲೀಯಾಳಿಸುವುದು, ಎಂದರೆ, ಮಂದಿ ನಡುವೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಸುತ್ತ ನಿಂತು, ಪ್ರವರಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಹಿ....ಹಿ ...ಹಿ. ಎಂದು ಗೇಲಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಪಾಠ ಕಲಿಸುವುದು ಎಂಬ ಅರ್ಥ. ಅಲ್ಲದೆ, “ಹೀ” (ಆವನು) ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು ತೋರಿಸಿ, ಅಪವಾದ ಹೊರಿಸುವುದು, ಎಂದಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಷೀಯಾಳಿಸುವುದು, ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಬಂಧದ ಮಾತೂ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕಲ್ಲವೆ ?

“ಹಾ” ತೊರೆಯುವುದು—ಎಂಬ ಮಾತು ಕೂಡ ಮೊದಲು ಹಾತೊರೆಯುವುದು ಎಂದೇ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಬೀಳದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳು ನಾಳೆ ಪತ್ತೆ ಆದರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾತೊರೆಯುವುದು ಎಂದೇ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ, ಖಂಡಿತ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಾ ಎಂದು ಬಾಯಿ ತೆರೆಯುವುದೇ ಆ ಮಾತಿನ ಭಾವಾರ್ಥ. ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದಾನೆ, ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಅಷ್ಟು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಲು ‘ಇಚ್ಛೆ’ ಇಲ್ಲದಿರುವವರು, ಉಸಿರಿಲ್ಲದೆ

ಆಯಾಸದಿಂದ ಬಳಲಿರುವವರು, ನಾಲಗೆಯ ಓಡಾಟವನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಬಯಸುವವರು, “ಹಾತೆರೆದ” ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆ (ಹಾತೆರೆ) ಯುತ್ತಿದಾನೆ ಶಾಮು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಅಂದರೆ, ಯಾವುದೋ ಮಂತ್ರದ ಬಲದಿಂದ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ತಾನಾಗಿಯೇ ಉದುರಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದಾನೆ, ಎಂಬುದು ತಾನೆ, ಅರ್ಥ? ಮದುವೆಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆ (ಹಾತೆರೆ) ಯುತ್ತಿದಾನೆ, ಎಂದರೂ, ಇದೇ ಅರ್ಥ. ಹಾತೆರೆದು, ಹಾತೆರೆದು, ಸಿಗದೆ, ತಾಳ್ಮೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಹಾಹಾಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರೈಸಲಾಗದಂತಹ ಆಸೆಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಹಾವಳಿ (ಹಾ ಎಂಬುದರ ಅವಳಿ, ಎಂದರೆ, ಸಮೂಹ) ಇಡೀ ಸಮಾಜವೇ ಆವೇಶಗೊಂಡರೆ, ಹಾಳು (ಹಾ+ಅಳು, ಎಂದರೆ, ಅಳುವವರೆಲ್ಲ ಹಾ-ಹಾಕಾರ)

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ “ಹಾತೆರೆ” ಯುವುದು ನಾಸ್ತಿ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರು ಸಂಯಮಿಗಳು; ತಾಳಿ ಬಾಳಬಲ್ಲವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ “ಆತೆರೆ” ಯುತ್ತಾರೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಒಳಗಿನ ಉಸಿರು ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಹೊರಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತೆತ್ತಿದ್ದರೆ, ಹಾ, ಹೋ, ಹೂ, ಹೀ, ಎಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಇರುವ ಅಲ್ಪ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡಿ ಸುಸ್ತಾಗುತ್ತೇವೆ. ನಾವು “Ha” ಎಂಬ ಕಡೆ, ಅವರು “Ah” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಹಾ ಎಂದು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಹಾರುವುದಕ್ಕೂ “ಅಹ್” ಎಂದು ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ. ಜನತೆಗೂ ಜನತೆಗೂ ಭೇದ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರ ಆ ತೆರೆದ,” ಅವರ Awe ; ನಮ್ಮ ಹಾತೆರೆತದ ಹಾಗೆ, ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿಗೂ ಮದುವೆಗೂ ಅಳವಡಿಸುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಅವರು “ಆ” ಎಂದು ಬಾಯಿ ಬಿಡುವುದು, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮನ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಮುಂತಾದ ರಮ್ಯ ಭವ್ಯ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ; ಚಿಕ್ಕದೋ ಮಾಂ ಬೃಹದ್‌ಗಮಯ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಒಳಮೂಡಿದಾಗ! ಆಗ, ಬಾಯಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಆರೆತೆರೆದು, ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿ, ಗಮನ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅರಳಿ, ಆನಂದ ಬಾಷ್ಪದ ಬುಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣುಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರ “ಆ” ನಮ್ಮ ಹಾಹಾಕಾರದ ರೀತಿಯೇ ಬೇರೆ.

ಹೇಯ, ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲೂ, ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸಿದಾಗ ನಾವು ಭಾರತೀಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿಕೊಂಡು ತುಟಿಗಳನ್ನು ಜೋಲುಬಿಟ್ಟು ಮಾಡುವ “ಹೇ” ಶಬ್ದಕ್ಕೂ, ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. “ಹೊಂಕರಿಸುವುದಂತೂ, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ನಾವು ಮಾಡುವ ಶಬ್ದದ ಮೇಲೆಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಓಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ, ಈ ಹೊಂಕಾರ ಮಾನವನ ಹೃದಯಂತರಾಳದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿರಬೇಕು.

ಹಾಹಾ, ಹೂ ಹೂ, ಎಂಬುದು ಗಂಧರ್ವರ ಹೆಸರಂತೆ. ಎಷ್ಟು ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ, ಆ ಹೆಸರುಗಳು ? ಸೆಲ್ಲಿ ಕವಿ, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೋ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಸರು “ಸಸ್ಕ್ವಿಹಾನಾ,” ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಮಿನ್ನಿಹಾಹಾ ಎಂಬ ಜಲಪಾತ ಇದೆ, ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಆ ಹೆಸರುಗಳ ಮೋಹಕಶಕ್ತಿಗೆ ಗುಲಾಮನಾಗಿ ಕುಣಿದಾಡಿಬಿಟ್ಟನಂತೆ. ಅಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿಬಿಡಬೇಕು, ಆ ಮಂದರ ನಾಮಗಳ ಅವೇಶಪೂರಿತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅನವರತ ಕಾವ್ಯರತ್ನಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹುತ್ತ ಇರಬಹುದು, ಎಂದು ಆತ ಪಾಪ, ಕನಸು ಕಂಡನಂತೆ. ಗದಗ, ತೊಂಡೇಭಾವಿ, ಬೂದೀಹಾಳ, ಕುಮಠ, ಕೊಡಗು, ಬದನೆಬೊಬ್ಬೆ, ಎಲಹಂಕ ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಕನ್ನಡ ಹೆಸರುಗಳು ಆತನ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಅಂಗ್ಲ ಸರಸ್ವತಿಯ ಪುಣ್ಯವಿಶೇಷ.

ಆದರೂ, ಹಾ ಹಾ ಎಂದೂ ಹೂ ಹೂ ಎಂದೂ ತಂದೆ-ತಾಯಂದಿರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸುವುದನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಎಂಥಂಥವರಿಗೂ ಆನಂದವೇ.... ಬಾಬಾ, ಕಾಕಾ, ಮಾಮು ಲಾಲಾ ಎಂದು ಕರೆಯುವಂತೆ, ಹಾಹಾ ಎಂಬುದೂ ಒಂದು ನಾಮ, ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತೊಂದು ಭೀಕರ ವಾದವನ್ನೂ ನಾವು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಪಾಪಾ ಎಂಬ ಹಳಗನ್ನಡ ಸಂಬೋಧನಾ ಶಬ್ದವೇ, ಪಾಲು ಹಾಲಾದಾಗ. ಪೂರ್ಣ ಹೂರ್ಣವಾದಾಗ, ಹಾಹಾ ಎಂದಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಅವರು ಸಮರ್ಥಿಸಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇರಬಹುದು ; ಏಕೆಂದರೆ, ಕನ್ನಡಿಗರು ಈಜಿಗೆ “ಪ” ದ್ವೇಷಿಗಳು, ‘ಹ’ ಪ್ರಿಯರು. ಮೊಳಲನ್ನು ಕಂಡರಾಗದು, ಪಳ್ಳಿ ಎಂದರಾಗದು; ಹೊಳಲು, ಹಳ್ಳಿಗಳೇ ಆಗಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಪಗಲೆಂದರೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯ ವೆನಿಸಿತು. ಹಗಲೆಂದರೆ, ಹಲ್ಲು ಹೊರಬರುವುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಕನ್ನಡದ ರೇಂಕಾರ; ಕರ್ಣಾಟಕ ಜನರ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ, ಅದುಮಿ ಹಿಡಿಯಲಾರದ ಅವರ ಮಹಾಪ್ರಾಣ! ಅದು ಹೇಗಂತೀರೋ? ‘ಪ’ ಅನ್ನು ತುಪ್ಪಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಅಂಟಿಸಿ ಹಿಡಿದು, ಒಮ್ಮೆಲೆ ಠಕ್ ಅಂತ ತೆರೆದರೆ, ಪ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಬರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆ, ತೆರೆಯುವಾಗ, ಬಾಯೊಳಗೆ ತುಸು ಹೊತ್ತು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕಿಂಚಿತ್ತು ಗಾಳಿಯೂ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲವೆ? ಆ ಗಾಳಿ, ಇತರೇ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ.. ಕಿಂಚಿತ್ತು! ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ, ಅದು ಮಹಾಪ್ರಾಣ “ಪ್ಲಾ” ಎನ್ನುತ್ತೆ, ಲದರ ಕೆವಾಟಗಳು, ಧಢಾರನೆ ಹೊರಬಂದು....ಅದ್ದರಿಂದಲೇ, ನಾವು ‘ಪ’ ಎಂದು ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಹೊರಟಾಗ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ ಅದನ್ನು “ಪ್ಲಾ” ಎನ್ನಿಸಿ, ‘ಪ’ ವನ್ನು ‘ಹ’ ನುಂಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

— ನಾ- ಕಸ್ತೂರಿ.

ಧೂ! ತೆರಿಗೆ

ದಾನವಿತ್ತರೆ ತೆರಿಗೆ! ಪ್ರಾಣತೆತ್ತರೆ ತೆರಿಗೆ!
ಮಾನ ಹೋಯಿತೆಂದು ದಾವ ಇತ್ತರೆ ತೆರಿಗೆ!
ಗಾಣವಾಡಿಸೆ ತೆರಿಗೆ, ಪಾನಮಾಡಲು ತೆರಿಗೆ!
ಗೇಣು ಮೊಳ ಮಣ ಸೇರಿನಂತೆ ತೆರಿಗೆ!

ದೇಶ ಬಿಟ್ಟರೆ ತೆರಿಗೆ, ಮೀಸೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ತೆರಿಗೆ!
ಕೂಸ ಹೆತ್ತರೆ ಬಂತು ಹೆರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ!
ಗಲಿಸಿದರೆ ಬೆಳಸಿದರೆ ಉಳಿಸದೆ ಬಳಸಿದರೆ
ಬಿತ್ತು ಸೊತ್ತಿಗು ತೆರಿಗೆ; ಮತ್ತೆ, ತೆರಿಗೆ!

ಅಪ್ಪನಾಸ್ತಿಗೆ ತೆರಿಗೆ, ಅಜ್ಜನುಡುದಾರಕ್ಕು,
ಮೊಮ್ಮಗನ ಚಡ್ಡಿಗೂ, ಬಡ್ಡಿಸಹಿತ!
ಮಗನ ಹೊಗೆ ಬತ್ತಿಗೂ, ಮಗಳ ಜಡೆಬಿಲ್ಲೆಗೂ
ಸೊಸೆ ಬಳಿದ ಪವುಡರಿಗು ಉಂಟು ತೆರಿಗೆ.

ನೀರಿಗೂ, ಸಾರಿಗೂ, ಕುರಿ ಕೋಳಿ ಕಾರಿಗೂ
ಮೋರಿಗೂ, ಚೂರಿಗೂ ಬಂತು ತೆರಿಗೆ
ಹೇರಿಗೂ ತೇರಿಗೂ ಎಲೆಬೇರು ನಾರಿಗೂ
ಚೌರಿಗೂ, ಚೌರಕ್ಕು ಚೊಕ್ಕು ತೆರಿಗೆ!

ಕೊಂಡವಗು ಕೊಟ್ಟವಗು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಭಂಡನಿಗು
ಪಿಂಡ ಪಿಂಡಕ್ಕು, ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ತೆರಿಗೆ!
ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿಗು ತೆರಿಗೆ, ಗುಂಡುಕಲ್ಲಿಗು ತೆರಿಗೆ
ಉಂಡುಂಟು ಬದುಕುವುದೆ, ಧೂ ತೆರಿಗೆ!

—ಸಾಟಾಳಿ

ಇನ್ನೊಂದು ದೊಂಬಿ

ಏಳಿರೋ ಏಳಿ....

ಕೂಗಿರೋ ಕೊರಳಸೆರೆ ಹರಿವತನಕ....

ಬಿದ್ದವನು ಬಿದ್ದ ಎದ್ದವನು ಎದ್ದ....

ಇದು ವಿಧಿಯ ವಹಿವಾಟಗಿಂತಲು ಅಬದ್ಧ

—ಅಡಿಗ

ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಂಬಿ ನಡೆಯಿತಲ್ಲಾ ; ಅದರ ಕತೆ ಇದು. ಈ ದೊಂಬಿ ನಡೆದು ಮೂರುದೊಂಬಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ. ವಿಜಯ ಕೆಫೆಯನ್ನೂ, ಥಿಯೇಟರ್ ಜಿಬ್ರಾಲ್ಟರನ್ನೂ ಕೂಡಿಸುವ ರಸ್ತೆಯೇ ಮೂರುದೊಂಬಿ ರಸ್ತೆ. ಈ ಮೂರುದೊಂಬಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್ ಸಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಮಕೋಣದಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಲೇವೆಲ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗಿನ ಜಿಬ್ರಾಲ್ಟರಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈಗ ಯಾವ ದೊಂಬಿಯೂ ನಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ಈಸ್ಟ್ ಪೊಲೀಸ್ (Police) ಸೇರಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಯ ಬಹದ್ದೂರ್ ಅಥವಾ ಮಶಹೂರ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕಾನೂನುಪಾಲಕ. ಆದರೆ ವಿಜಯ ಕೆಫೆಗೂ ಲೇವೆಲ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗೂ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ತುಂಬಿದೆ. ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಯಾರು ? ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಗೊತ್ತುಂಟೇನೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಹೇಳುವೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದು ನೀವೆನ್ನಬಹುದು. ಈ ಕೂಡಲೇ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ಮೂರಿಗೂ ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಗೂ ಇರುವ ಯಾವ ಬಸ್ ಸರ್ವಿಸಿನ ಕಂಡಕ್ಟರಾದರೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಪುಣ್ಯವೋ ಏನೋ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮುಗಿಲು ಹಳ್ಳಿಯ ಈಸ್ಟ್‌ಪೊಲೀಸ್ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರಿ. ಮುಗಿಲು ಹಳ್ಳಿಯ ವೆಸ್ಟ್, ಅಮೆರಿಕಾದ ವೆಸ್ಟ್‌ನಂತೆಯೇ ಇರಲು ಅದರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಈ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಂಬಿ, ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ವೆಸ್ಟ್‌ಪೊಲೀಸಿನ ಮೂರುದೊಂಬಿ ಮಾರ್ಗಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

ಮೊನೆ ಮೊನ್ನೆ ; ಆ ದಿನ ಅಪರಾಹ್ನ.

ನೂರುದೊಂಬಿರಸ್ತೆಯ ವಿಜಯ ಕೆಫೆ ಎಂಡ್.

ವಿಜಯ ಕೆಫೆಯ ಅಟ್ಟದಮೇಲೆ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ರಾಜ ಬಕ್ಕಪ್ಪನವರು, ದೋಸೆ, ಕಾಫಿ ಮುಗಿಸಿ ಒಂದು ಪ್ಲೇಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಭವಿತವ್ಯದ ರೂಪುರೇಖೆಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಅಂತರ್ಮುಖಿಗಳಾದರು. ಅವರೆದುರಿನಲ್ಲಿ ಮೇಜಿನ ಆ ಕಡೆಯ ಎವಕನೊಬ್ಬನು, -ಚಲಚಿತ್ರ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಓದುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಪತ್ರಿಕೆ ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿತ್ತು. ಮರ್ಲಿನ್‌ಮನ್ರೋ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಮಗ್ನನಾಗಿ ಅರ್ಧತಾಸು ಕಳೆದಿತ್ತು. ಹೋಟೆಲಮಾಣಿ ಪ್ಲೇಯರ್ಸ್ ತಂದಿಟ್ಟ. ಯುವಕ ಬಹಿರ್ಮುಖನಾದ. ಪ್ಲೇಯರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮೇಜಿನಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟ. ನಾಲ್ಕೈದು ಸೆಕೆಂಡುಗಳು ಕಳೆದಮೇಲೆ ಬಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಸಮಾಧಿಯಿಂದೆಚ್ಚಿತ್ತು ನೋಡಿದಾಗ 1) ಪ್ಲೇಯರ್ಸ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. 2) ಬಿಲ್ ಎರಡಿದ್ದವು. ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅವರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಅವರ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುತ್ತಾ ಹೊರಟದಾನೆ. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ರಾಜನಿಗೆ ಬಹು ದಿನದಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸಂಶಯವಿತ್ತು. ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ನಿನ್ನ ನೀಗಳೆ ಬೀಳಕೊಯ್ಯೆನು ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಸೀಳಿ ಬಿಸುಡುವೆನೆನುತ ಕೋಪದಿ ಖೂಳವ್ಯಾಪ್ತನು ಕೂಗಿದ-ಎಕೆ? ಈಗ ಆ ಸಂಶಯ ಬಗೆಹರಿಯಿತು. ಇಂತಹ ಸೈನೋಗ್ರಾಫರ್ ನೋಡಿಯೇ ಆ ಹುಲಿ ಹಾಗೆ ಕೂಗಿರಬೇಕು. ಆ ಹುಲಿಗೆ ಕಮ್ಮಿಯೇ ಬಕ್ಕಪ್ಪನವರು? ಅವರು ಒಂದು ಗುಟುರು ಹಾಕಿದರು. ಅವರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿದರು. ಅವನು ಮುಂದೆ, ಇವರು ಹಿಂದೆ; ತೀವ್ರವೇಗದಿಂದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನಿಳಿದು ರಸ್ತೆಗೆ ತಲುಪಿದರು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಬಿಲ್ಲೂ ಬರದ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಕೆಫೆಯ ಮಾಲೀಕರು ಅವರಿಬ್ಬರ ಹಿಂದೆ ಓಡಿದರು. ರಸ್ತೆಗೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಬಂದರು. ಆಗ ಗಂಟೆ 3-45.

ನೂರುದೊಂಬಿರಸ್ತೆಯ ವಿಜಯಕೆಫೆ ಎಂದಿನ ಕ್ರಾಸ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಓಡಿ ಬರುವ ಈ ಯಜ್ಞ ಪಶುವಾರು? ಅವನನ್ನು ಮೋಟರ್ ಸೈಕಲ್‌ಮೇಲೆ ಅಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಆ ಯಮನಾರು ಮೋಟರ್ ಸೈಕಲ್ ಯಮ ಮತ್ತಾರು ಆಲ್ಲ; ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಯ ಫಿಸಿಕ್ಸ್ ಪ್ರೊಫೆಸರು. ಯಜ್ಞಪಶು ನಮ್ಮೂರಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾಗಭೂಷಣ BA, B.Ed. ನಾಲ್ಕಾರು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಖಾಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರಷ್ಟೆ. ಅವಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬೇಕಾಗುವ 232 ಟ್ರಾಕಾಪಿಗಳಿಗೆ ನಾಗಭೂಷಣ ಅಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ದಿನಕ್ಕೆ 32 ಟ್ರಾಕಾಫಿಗಳಂತೆ ಕಳೆದೇಳುದಿನ ಅವನು ಫಿಸಿಕ್ಸ್ ಪ್ರೊಫೆಸರಿಂದ ಅಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿದ. ಆ ದಿನ

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಗಿಸಿ, ಊಟಕ್ಕೆಂದು ಮನೆಗೆ ಹೊರಟ ಪ್ರೊಫೆಸರನ್ನು ನಾಗಭೂಷಣ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ “ಸರ್! ಇನ್ನೆಂಟೇ ಎಂಟು!!” ಎಂದ. ಪ್ರೊಫೆಸರು ಮೋಟರ್ ಸೈಕಲನ್ನು ಅವನಮೇಲೆ ಬಿಡಲುದ್ಯುಕ್ತರಾದಾಗ ಆರಂಭವಾಯಿತು ಈ ರೇಸ್. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ವಿಜಯಕೆಫೆ ಎಂಡನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರು. ಗಂಟೆ 3-45.

ಅವರೆದುರುಗಡೆಯ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಭಯಭೀತನಾಗಿ ಓಡಿಬರುತ್ತಿದಾನೆ! ಅವನಾರು? ಅವನನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಆ ಕಿರಾತನಾರು? ಮುಂದಿರುವವನೇ ಅಪ್ಪನಮಗ : ಹಿಂದಿನವನೇ ಪುಡಿಚಿಲೈ. ಅಪ್ಪನ ಮಗ, ಈಚೆಗೆ ಬಂದ B. Sc. ರಿಸಲ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದವನು ಸೆಕೆಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಬಂದನಂತೆ. ಆದರಿಂದ ದುಃಖಿತನಾಗಿ ಅಳುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದನಂತೆ. ಪುಡಿಚಿಲೈ ಪಲ್ವಿ ಹೊಡೆದ ಅದೇ B. Sc. ಯಲ್ಲಿ. ಖುಷಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ. ಅಪ್ಪನ ಮಗ ಅಳುವ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ರೇಗಿಹೋಯಿತಂತೆ. “ಯಾರವನು? ಸೆಕೆಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಬಂತೆಂದು ಅಳುವ ಕನಿಷ್ಠ ರೂಪ?” ಎಂದು ಅಪ್ಪನ ಮಗನ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿದ. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಈಗ ಜ್ಯಾನ್ ಲ್ಯಾಂಡಿ, ಕ್ರಿಸ್ ಛಾಟವೇಗಳಂತೆ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಯ ಕೆಫೆ ಎಂಡನ್ನುವರು ತಲುಪಿದರು ಗಂಟೆ 3-45

ನೂರು ದೊಂಬಿ ರಸ್ತೆ ; ಲೆವೆಲ್ ಕ್ರಾಸ್ ಎಂಡ್.

1) ರೈಟ್ ಫುಟ್ ಪಾತ್—ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಎರಡು ಜಾಹಿರಾತು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿವೆ. ಒಂದರ ಮೇಲೆ ನಾಯಕನ ಬೃಹತ್ ಚಿತ್ರ ; ಇನ್ನೊಂದರ ಮೇಲೆ ನಾಯಕಿ. ಥಿಯೇಟರ್ ಜಿಬ್ರಾಲ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಬರಲಿರುವ ಚಿತ್ರದ ಜಾಹಿರಾತುಗಳು ಇವು.

ಸಿನಿಮಾ ನಾಯಕನ ಚಿತ್ರದ ಮುಂದೆ ನವಯುವತಿಯೊಬ್ಬಳು ನಿಂತಿದಾಳೆ. ನಾಯಕಿಯ ಪಾದದಡಿ ಒಬ್ಬ ನವಯುವಕ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರಿಬ್ಬರೂ ಹಸನ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ, ಪರಸ್ಪರಾಭಿಮುಖರಾಗಿ ನಿಂತು ಏನೋ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2) ಲೆಫ್ಟ್ ಫುಟ್ ಪಾತ್ — ರೈಟ್ ಫುಟ್ ಪಾತಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿರುವ ಪ್ಲೇಟಾನಿಕ್ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸಕುತೂಹಲ ನೇತ್ರದಿಂದ, ಬಾಯ್ತೆರೆದು ನೋಡುತ್ತಾ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ : ಎಡದಿಂದ ಒಲಕ್ಕೆ—ಅ) ಜಟಿಕಾ ಸಾಬ್ ರಹ್ಮಾನ್ ಖಾನ್ ವಯಸ್ಸು-52 ಆ) ಬೀಡಿ ಅಂಗಡಿ ಶಿದ್ದಿಂಗಣ್ಣ, ವ-40. ಇ) ಆಯಿಲ್ ಮಿಲ್ ಓನರ್ ವೆಂಕಟರಮಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ವ-30. ಈ) ಹಮಾಲಿ ವೀರಭದ್ರ, ವ-25 ಉ) ಆಟೋಮೊಬೈಲ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ಸುಪ್ಪರ ಮಣಿಯಂ, ವ-23. ಊ) ಕಾಲೇಜ್ ಹೈಕಳು ಸರ್ವಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್, ವ-30. S. M. K.

ರಾವ್, ವ-19. ಕೊಟರ್ಬಸ್, ವ-21. ಕೆಲಕಾಲ ನೋಡಿದ ನಂತರ ಕೊಟರ್ಬಸ್‌ನಿಗೆ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಲೊಚಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ: “ಅಲಲಲಲ, ಏನಪ್ಪಾ ಇದು? ಭಪ್ಪರೆ ನಸ್ರಾಜಾ! Mugiluhalli proceeded very much further.” ಅವರು ಹೀಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದೂರದಿಗಂತದಲ್ಲಿ ಲೆವೆಲ್ ಕ್ರಾಸಿನಾಚೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ವ್ಯಾನ್ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಇತ್ತ ಮುನಿಸಿಪಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಮುಗಿದಾಗ 3-35 ಆಗಿತ್ತು. ಭಂಗಿ ಬಸಣ್ಣನಿಗೂ, ಬಿಂಕದ ಸಂಕಣ್ಣನಿಗೂ ತರಾತುರಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು ಸಂಕಣ್ಣ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮತದಿಂದ ಗೆದ್ದಿದ್ದ ಭಂಗಿ ಬಸಣ್ಣನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪೇರಿತು. ‘ಎಲೇ ಚಂಬಸ್ಕ ನನ್ನ ದುಡ್ಡು ತಿಂದು, ನನ್ನ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿದು ನಂಗೇ ಕೈಕೊಟ್ಟು. ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಇನ್ನೂ ನಾನೇ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್. ಛಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ವ್ಯಾನ್ ನನ್ನೆಯಗೇ ಅದೆ. ಇವತ್ತಿನೊಳ್ಳಾಗಿ ನಿನ್ನಟ್ಟ ಹತ್ತಿಸ್‌ದಿದ್ರೇ, ಥುತ್ ನಾನು ಮಿಸೇನೇ ಬೋಳ್ಳಿ ಬಿಡ್ತಿನಿ’ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ. ಬಸಣ್ಣನ ಕಣ್ಣು ನೋಡಿ ಚಂಬಸ್ಕ ಬೆದರಿದ. ಮೆಲ್ಲನೆ ನುಸುಳಿ ಬಂದು ನೂರುದೊಂಬಿರಸ್ತೆಗೆ ಸೇರಿದ. ಲೆವೆಲ್‌ಕ್ರಾಸ್ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ವ್ಯಾನ್ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಸವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಸಣ್ಣ ಬಂದ. ಲೆವೆಲ್‌ಕ್ರಾಸ್ ಈಚೆ ಗೇಟಿನ ಬಳಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ. ಅದುದರಿಂದ ಬಸಣ್ಣ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಾರು ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದ. ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್ ದಾಟಿದ್ದೇ ತಡ ಚಂಬಸ್ಕ ಕಿತ್ತಾಪಾರಾಗಿ ಓಡಿದ ಲೆಫ್ಟ್ ಪುಟ್‌ಪಾತ್‌ಕಡೆಗೆ. ಬಸಣ್ಣ ವ್ಯಾನನ್ನು ಚಂಬಸ್ಕನ ಹಿಂದೇ ಬಿಟ್ಟ. ಚಂಬಸ್ಕ ಬೀಡಿ ಅಂಗಡಿ ಶಿಲ್ಡಿಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊ....ಗಂಟೆ 3-45.

ಹೀಗೆ ವಿಜಯಕೆಫೆ ಎಂದಿನಲ್ಲೂ ಲೆವೆಲ್‌ಕ್ರಾಸ್ ಎಂದಿನಲ್ಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಸ್ಪೇಟಕವಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲ್ಕಂಡವರಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ಲಾರಿಗಳು ‘Halt and Proceed. Hundred Dombi Road ahead’ ಎಂಬ ಶಾಸನವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಸೈಕಲ್ ರೇಸುಗಳು, ಜಟ್ಟಾ ರೇಸುಗಳು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳು, ಕಾರುಗಳು ಎಂದಿನಂತೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ದನಗಳು ಜನಗಳು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವರಾರಿಗೂ ಮುಂದಾಗುವುದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ದೊಂಬಿ ಆ ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ ಆರಂಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ ಆರಂಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿಧಿಲೀಲೆ!

3 ಗಂಟೆ 45 ನಿಮಿಷ 1 ಸೆಕೆಂಡ್ ವಿಜಯ ಕೆಫೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಸೈಕಲ್ ಹತ್ತಿದ-ನಮ್ಮೂರಿನ ಛಾಂಪಿಯನ್ ಕ್ರಿಕೆಟರ್ ಹೆಂಟಿಗೊದ್ದ. ಹಿಂದಿನ ದಿನವನ್ನೂ

ಸೈಕಲ್ ಕಲಿತಿದ್ದರಿಂದ, ಅವನು ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ದೋಣಿಯಂತೆ, ನಾಲ್ಕು ಬಾಟಲೆತ್ತಿದ ದೇವದಾಸನಂತೆ, ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಂತೆ ಆಚೆ ಈಚೆ ಓಲುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನೆದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಸಮಕೋಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿತು, ಸೈಕಲ್ಲಿಗೂ ಗಾಡಿಗೂ ಡಿಕ್ಕಿಯಾಯ್ತು. ಹೆಂಟೆಗೊದ್ದ ದಿಗ್ಭ್ರಮಿತನಾಗಿ ಸೈಕಲನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆಳೆದ. ಮತ್ತೆರಡು ಸೈಕಲುಗಳು ಅವನನ್ನು ಗಟ್ಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಮೂರೂ ಧೊಪ್ಪನೆ ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಬಿದ್ದವು. ನಾಗಭೂಷಣನ ತಲೆಗೇನೋ ಬಡಿಯಿತು. ಫಿಸಿಕ್ಸ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ ಮೋಟರ್ ಸೈಕಲ್‌ಮೇಲೆ ಬಕ್ಕಪ್ಪನವರೂ ಸೈನೋಗ್ರಾಫರೂ ಬಿದ್ದರು. ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ ಕೈಬಿಟ್ಟುದರಿಂದ ಮೋಟರ್ ಸೈಕಲ್ ಕೆಫೆಯ ಮಾಲೀಕರ ಮೇಲೇರಿಹೋಯಿತು. ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತರಾದ ಜನರೆಲ್ಲ ಲೆನೇಲ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್ ಕಡೆಗೋಡಿದರು.

ಆಚೆಯಿಂದ ಬಂದ ಅಪ್ಪನ ಮಗ ಕನಿಷ್ಠರೂಪನೂ, ಪುಡಿಚೆಲೈಯೂ ಲಾರಿಗಳೆರಡರ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಏನಾದರೋ ಏನೋ. ಆಕ್ರಂದನ ಧ್ವನಿಗಳು ಕಾಗೆಗಳ ಕಾಕಾಕಾರದ ಶ್ರುತಿಗೆ ಆಕಾಶಮಂಡಲವನ್ನಾವರಿಸಿದವು.

ಲೆನೇಲ್ ಕ್ರಾಸ್ ಎಂದಿನಲ್ಲಿ ಚಂಬಸ್ಕ, ಬೀಡಿ ಅಂಗಡಿ ಶಿಲ್ಲಿಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದುದರಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಬಿದ್ದರು. ವ್ಯಾನಿಗೆ ಹೆದರಿದ ಜನ ವಿಜಯ ಕೆಫೆ ಎಂದಿನ ಕಡೆಗೆ ಭಯಭೀತರಾಗಿ ಓಡಿದರು. ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದ ಜನಕ್ಕೂ ಇವರಿಗೂ ನಡುವೆ ಡಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಹೆಣಗಳು ಬಿದ್ದವು. ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಥಮವನ್ನರಿತವರೂ, ಅಂಜುಬುರುಕರೂ ಮನೆಗಳೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಹೊರಗೇನೋ ಆಯಿತೆಂದು ಕೊಂಡ ಮನೆಗಳು, ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೋಟೆಲುಗಳೊಳಗಿನ ಜನ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಹೊಸಿತಿಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಣಗಳುರುಳಿದವು. ಇತ್ತ ಬಸಣ್ಣ ಒಂದು ಕ್ಷಣವ್ಯಾನ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ಹಿಂದಿನೊಂದೊಂದು ಲಾರಿ ಬಂದು ಗುದ್ದಿತು ಆ ವ್ಯಾನನ್ನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮತ್ತೊಂದು ಲಾರಿ ಈ ಲಾರಿಯನ್ನು ಧ್ವಂಧ್ವಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿತು. ಕೆರಳಿದ ಟಗರುಗಳಂತೆ ಅವು ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದವು. ರೇಡಿ ಯೇಟರುಗಳು ಜಖಂ ಆದವು. ಇತ್ತ ರಸ್ತೆಯ ನಡುವೆ ನೂರಾರು ಸಣ್ಣ ಅಪಘಾತಗಳಾದವು. ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ನುಗ್ಗಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಬಿದ್ದರು. ಎದ್ದರು. ಗುದ್ದಿದರು. ಚೀರಿದರು. 'ಅಯ್ಯೋ' 'ಹಾಯ್' 'ಧೊತಾ' 'ನಿನ್ನಾಪ್ಪ' 'ಹೋಹೋ' 'ಸತ್ತೆನ್ನೋ' 'ಓಡಲೇ' 'ನುಗ್ಗೋ' 'ಕಿರ್ರೋ' 'ಮರ್ರೋ' ಎಂಬ ಧ್ವನಿಗಳು ಅಜಾಂಡವನ್ನು ಭೇದಿಸಿದವು. ಸೂರ್ಯ ಬೆರಗಾದ. ಗಾಳಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬೀಸಿತು. ಸೊಂಟರಗಾಳಿಯೊಂದು ಧೂಳು ತರಗಲೆ ಕಾಗದದ ಚೂರುಗಳೊಡನೆ ನೂರು ದೊಂಬಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನಾವರಿಸಿತು. ವಾಹನಗಳು ತತ್ತರಿಸಿದವು. ತಲೆಗಳೊಡೆದವು. ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೂಟುಗಳು. ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಗುದ್ದು, ಗದ್ದಕ್ಕೆ ಕೊಡೆ, ಪಕ್ಕಿಗೆ ತಿವಿತ. ಆಕ್ರಂದನ.

ವೆಸ್ಟ್‌ಪಾಯಿಂಟ್, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ. ಆಲ್ಬೀರಿಯಾ, ಚಿಕಾಗೋ, ಟ್ರೆಪೋಲಿ ಕೈರೋ, ಕರಾಚಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾಗಳಲ್ಲಿ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲಾನಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆನುದು, ಇಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಾಯಿತು. ವೆಸ್ಟ್‌ರೇಂಜ್ ಪೋಲೀಸರ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲ.

ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಲೆವೆಲ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗಿನ ಆಚೆ ನಿಶ್ಚಿತಾಯನಾಗಿ ಹಲ್ಲು ಕಡಿ ಯುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದ. ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಲೋಕಲ್ ಗಾಡಿ ಬಂತು. ನೂರು ದೊಂಬಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಅದು ನುಗ್ಗಿ ಆ ಗಲಾಟೆ ತಮ್ಮಣೆ ಮಾಡಬಾರದೇ ಎಂದುಕೊಂಡ ಅವನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ.

ಓ! ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯ, ಲೋಕಲ್ ಗಾಡಿ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ, ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ, ನೂರು ದೊಂಬಿ ರಸ್ತೆಗೆ ನುಗ್ಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಇನ್ನೇನು ಹೇಳುವುದಿದೆ? ದೊಪ್ಪರಿ ದಟ್ಟುಪೊಟ್ಟಿನೆ ಲೆವೆಲ್ ಕ್ರಾಸ್ ಗೇಟ್ ಮುರಿಯಿತು. ಧೊಪ್ಪ ಧೊಗಪ್ಪೆನ್ನುತ್ತಾ ಅದರೆದುರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ವಾಹನಗಳು ಬಿದ್ದವು. ದಿಫಿಲ್ ಬುಧಿಲ್ ಎಂದಿತು ಎಂಜಿನ್. ಜನ ಸೊಪ್ಪು ಸೊವಡಾದರು.

ಉ ಪ ಸ ಂ ಹಾ ರ

ವೆಸ್ಟ್‌ಪಾಯಿಂಟಿನಲ್ಲಿ, ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ, ಕೈರೋ, ಟ್ರೆಪೋಲಿಗಳಲ್ಲಿ ದಂಗೆಗಳಾದವು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದವು. ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೋ? ನಿರ್ವ್ಯಾಜದೊಂಬಿ. ಭಗವಂತನ ಕರುಣೆ. 'ಗೊಂದಲಪುರ' ಬರೆಯುವ ಮೊದಲು ಅಡಿಗರು ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಿತ್ತು. ಬಂದು ನೋಡಬೇಕಿತ್ತು. ನೋಡಿ ಕಲಿಯಬೇಕಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಅಬದ್ಧ ಎನ್ನುವುದನ್ನು.

ಇನ್ನು ಪ್ಲೆಟಾನಿಕ್ ಪ್ರೇಮಿಗಳೇನಾದರು ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದ ಲಾರಿಗಳೆರಡು ಅವರಕಡೆ ನುಗ್ಗಿದಾಗ ಯುವಕ, ಆ ಯುವತಿಯನ್ನು ಬಾನೆಟ್ಟೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ತಾನು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಹತ್ತಿದ. ರೈಲು ನುಗ್ಗಿದ ಮೇಲೆ, ಬೋಗಿಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಅವಳನ್ನೇಳೆದುಕೊಂಡ. ಈ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮದುವೆ.

—ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಕುಹಕೇಶ್ವರ ವಚನಗಳು

(ಮಧ್ಯಪೂರ್ವದ ಗೊಂದಲಗಳ ಕುರಿತು)

ನಾನೊಂದು ನೆನೆದರೆ ದೈವ ತಾನೊಂದು ನೆನೆವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಭದ್ರ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಛಿದ್ರ ಛಿದ್ರ ! ಛಿದ್ರಗಳಿಗೆ ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕುವ ಕೈಗೊ ತುಂಬ ಕೈ ನಡುಕ. “ಯೂನೋ, .. ಯೂನೋ” ಎಂಬವರೇ “ಯೂ ಡೋಂಟ್ ನೋ” ಎಂಬರಾದರೆ ಏನುಳಿಯಿತಯ್ಯ-ಎಂದು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡ ನಮ್ಮ ಕುಹಕೇಶ್ವರ.

ನಂಬಿ ಕರೆದಾಗ “ಓ” ಎಂದಿತು ಯೂನೋ ಕರೆಯದಿದ್ದರು ‘ಇಗೊ ಬಂದೆ’ ಎನಬೇಕೆ ಡಲ್ಲೇಶಾದಿಗಳು ? ಲಜ್ಜೆಯರಿಯರು ಮಾನವರಿಯರು ಬಾಂಬಿನ ಭಕ್ತರು ಕರೆಯದೆ ಮಾಡದೆ ಮಧ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹೆರರು ಕಾಲಿಡುವುದ ಕಂಡು ‘ನಾ ಹೊರಟೆ’ ಎಂದಳು ಶಾಂತಿದೇವಿ. ಕೆಟ್ಟೆತಲ್ಲಾ ಕೆಲ್ಸ ಎಂದು ತಲೆಗೆದರಿದನು ನಮ್ಮ ಕುಹಕೇಶ್ವರ.

ಚೀನದ ಚಿಯಾಂಗನಂತೆ ಲೆಬನಾನಿನ ಚಮೌನ ಬರಿಯ ಅತ್ತಿಯ ಹಣ್ಣು ಕಾಣೆರಯ್ಯ ! ಒಳವೊಕ್ಕು ನೋಡಿದರೆ ಹುರುಳಿಲ್ಲವಯ್ಯ ! ಅಂಥವನ ಒಂದು ರೂಪು ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲೆತ್ತಿ ಸಿದ ಜಾಣರು ಪೆಚ್ಚಾದರಯ್ಯ. ಪೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಚ್ಚಾದ ಅವರ ಕಂಡು ಕನಿಕರಿಸುತಿಹನು ನಮ್ಮ ಕುಹಕೇಶ್ವರ.

ಹುತ್ತವ ಬಡಿದರೆ ಹಾವು ಸಾಯಬಲ್ಲುದೆ ಆಯ್ಯ ? ಜೋಡ್ಡಾನಿನಲ್ಲಿಳಿದರೆ ಇರಾಕ್ ‘ದಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತೇನಯ್ಯ ? ಲೆಬನಾನಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿದರೆ ಬಿಗುಮಾನ ಉಳಿದಂತಾಯಿತೇನಯ್ಯ ? ಸೈನ್ಯ ಇಳಿಸಿ, ಬಾಂಬರುಗಳ ಕಳಿಸಿ ಎಣ್ಣೆಯನುಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವೆವೆಂಬುವರ ಕಾಣೆರೋ ಎಂದು ಗಹಗಹಿಸುತ್ತಿಹನು ನಮ್ಮ ಕೊರಕೇಶ್ವರ.

ಶಿರವೆ ಉರುಳಿದ ಬಳಿಕ ಏನಿದ್ದರೇನು ? ಬಗ್ಗಾದ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದರೇನು ? ನೂರಿ ನುಚ್ಚು ನೂರಾದಮೇಲೆ, ಬಗ್ಗಾದ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ “ಲಾಂಗ್ ಲೀವ್ ನಾಸರ್” ಮೊಳಗಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಕೂಟದ ಸಾಮಾನ್ಯೆಯಕ್ಕೇ ತತ್ವಾರ ಬಂತಯ್ಯ ! ಮೂರ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಗುಡಿಯಂತಾಯಿತಯ್ಯ ಎಂದು ಪೂಜಾರಿಗಳು ಮರುಗುವುದ ಕಂಡ ಕುಹಕೇಶ್ವರ.

ಕವೈ ಸರ್ಪನ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪಂತೆ ಎನಗಾಯಿತಯ್ಯ. ಈ ಶಾಂತಿ ರಕ್ಷಕರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿರಯ್ಯ. ಶತ್ರು ಕಾಟದ ಭಯವಿರಲಿ; ಸದ್ಯ ಮಿತ್ರ ಮಹಾಶಯರ ಪೀಡೆ ತಪ್ಪಿಸಿರಯ್ಯ ಎಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿತು-ಅಂದು ಹಂಗೆರಿಯಲ್ಲಿ, ಇಂದಿಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ. ನಾಳೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ? ಎಂದು ಶಂಕಿಸುವ ನಮ್ಮ ಕುಹಕೇಶ್ವರ.

ಹಾ ಹಾ ಹಾ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿರಿಲ್ಲಿಕಾಣಿರಯ್ಯ! ವಚನದಲ್ಲಿ ಥಾಂ ಡೂಂಗಳ ತುಂಬಿ, ಪತ್ರಗಳಲಿ ಸಹ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ತುಂಬಿ, ಕಿವಿಯೊಳಗೆ ಶಾಂತಿಯ ಗೀತೆ ತುಂಬಿ (ಮನದಲ್ಲಿ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಕೆಂಪಾಗುವದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ತುಂಬಿ) ಮಧ್ಯ ಪೂರ್ವದ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲದ ನಡುವೆ ಗಾಳವಿಕ್ಕುವವನ ಕಾಣಿರೋ! ಎಲೈ ಕೃಶ್ಣೇವ ನಿನಗೆ ಎಣೆಯವರಿಲ್ಲವಯ್ಯ!—ಎಂದು ಕುಡಿಮಾಸೆ ಕಡಿದ ನಮ್ಮ ಕುಹಕೇಶ್ವರ.

ಪರಚಿಂತೆ ನನಗೇಕಯ್ಯ? ನಮ್ಮ ಚಿಂತೆ ನಮಗೆ ಸಾಲದೆ? ಕಾಶ್ಮೀರದಲಿ ಮುಂದೇನಿದೆಯೋ ಎಂಬ ಚಿಂತೆ ಯಾವ ಗಡಿಯಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಪಾಕರು ಚಿವುಟೆ ಲಿರುವರೋ ಎಂಬ ಚಿಂತೆ ನಮಗೆ ಹಾಸಲುಂಟು ಹೊದೆಯಲುಂಟು. ಎಂದೂಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ, ಕುಗ್ಗಿದ ಜಗತ್ತು “ಬನಿ, ನೀವೂ ಬನಿ; ಎಲ್ಲ ಕೋಲಾಹಲದಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ” ಎಂದು ಕರೆವುದ ಕಂಡು ಕಣ್ಣುಡುತಿಹನು ನಮ್ಮ ಕುಹಕೇಶ್ವರ.

ಎನಿತು ಸಲ ಪ್ರೀ ವರ್ಲ್ಡ್, ಪೀಸು, ಸಹ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಎಂದು ಜಪಿಸಿದರೇನು? ಲೋಕಕದರಿಂದ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯದಯ್ಯ! ನಾವಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯೇ ಸರಿ ಹೆಜ್ಜೆ; ಆ ಹೆಜ್ಜೆಯನೆ ನೀನು ತುಳಿ, ಅವನು ತುಳಿಯಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ತುಳಿಯಲಿ, ‘ಯೂನೋ’ ಕೂಡ ತುಳಿಯಲಿ, ಎಂಬ ಫಲವಿರುವನಕ ಪೀಸು ಗೀಸುಗಳೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಡಂಭವೇ ಸರಿ ಎಂದು ಉಗುಲುವ ನಮ್ಮ ಕುಹಕೇಶ್ವರ,

(ಅಕ್ಕಿ ಅಣ್ಣ ನವರಿಗೆ ನಮೋ ಎಂದು)

—ರಾಮಿ

ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕೆ ?

ಸ್ವರ್ಧೆ ನಂ. ೨

— ಜಯಿಸಿದವರ ಸಲಹೆ —

ಶ್ವೇತಾಂಬರ ಜೈನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ತಾರೀಖು ಸಾಯಂಕಾಲ ಏರ್ಪಾಟಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮಳೆರಾಯನ ಪ್ರಕೋಪದ ಮೂಲಕ ಎರಡನೆಯ ತಾರೀಖು ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಕೊರವಂಜಿಯ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಬೇಕೆ ಸ್ವರ್ಧೆ ೨ ರ ಹುಳ ನನ್ನ ತಲೆ ಕೊರೆಯತೊಡಗಿತ್ತು. 'ಜೈನ ಧರ್ಮವೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ' ಎಂದಿದ್ದ ನನ್ನ ವಿಷಯದ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ನಾಯಕ್ಕರ, ದ್ರಾವಿಡ ಖಜಗಂ, ತಮಿಳರು, ಅನಾರ್ಯರು, ಚಾಕು, ಇರಿತ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಜೀನಸುಗಳು ತುರುಕಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಸಭಾಭವನಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಡಿತವೆದ್ದು ಲಬೋ ಲಬೋ ಮಾಡಿತು ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದ ಪೊರಮಲ್ಲ ಗಂತಮಚಂದ ತನ್ನ ಹಳದಿ ಕರವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಬೆವರನ್ನೂ ಹಣೆಯ ಬೆವರನ್ನೂ ಒರೆಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತ "ಮುಂದ ನಮ್ಮ ಬದಕೋಣ ಹ್ಯಾಂಗರಿ ಕರ್ನಾಟಕದಾಗ ? ಎಂದ. ನಾನು ಎಲ್ಲವೂ ಭಗವಾನ್ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಲೀಲೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾದೆ.

ಸುದ್ದಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ತುಂಬ ಹಬ್ಬಿತು. ಸೋ. ಸ. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಮಾಜದವರು ಕಾರ್ತಿವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನು ಸತ್ತದ್ದೇ ನಿಚ್ಚಿತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಗಡಗಡಾ ನಡುಗಿದರು. ಮೂರನೆಯ ತಾರೀಖು ಸಂಜೆಗೆ "ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನು ?" ಎಂದು ವಿಷಯವಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಸಮಾಜದವರೆಲ್ಲ ಸಭೆ ಸೇರಿದರು. ಸಭೆಗೆ ನನ್ನನ್ನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ದ್ರಾವಿಡ ಖಜಗಂದವರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ರೇಲ್ವೆ ವರ್ಕಶಾಪಿಗೂ ಥಾಳಿ ಯಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷೇ ಭಾಷಿಸಿ ನಾನು ಸಭೆಯನ್ನು ನಡುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟೆ. ಸೋ. ಸ. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ತರುಣ ರಾಮರು ತಮ್ಮ ಪರಶುಗಳನ್ನು ಮೆಸೆದು "ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ತೋರಿಸಿರಿ ಅವರನ್ನು" ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡತೊಡಗಿದರು. ನಾನು "ಇನ್ನೂ ವೇಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ತಾಳಿರಿ" ಎಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೈಮೀರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡೆ.

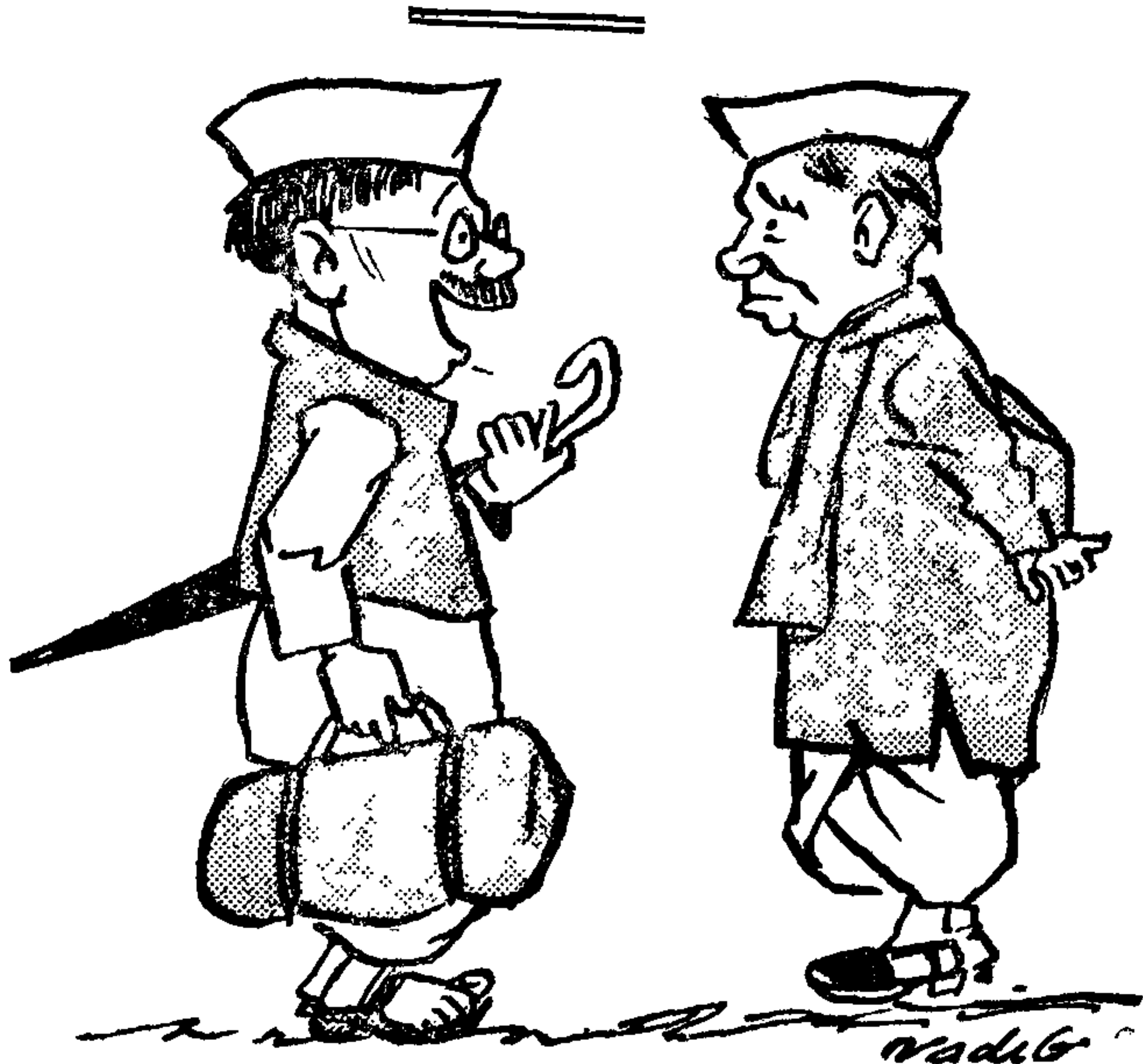
ಗನೆಯ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ತಮಿಳರೂ, ಆಂಧ್ರರೂ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು "ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಬರುತ್ತಾರಂತೆ ನಿಜವೇ ?" ಎಂದು ಖಿನ್ನ ಮುಖರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ನಾನು "ಎಲ್ಲವೂ ಅಂಜನೇಯನ ಲೀಲೆ" ಎಂದೆ. "ನಮ್ಮನ್ನು ಇಷ್ಟು ದೂರ ಓಡಿಸಿದ್ದು ಸಾಲದೇ ? ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದೂರ ಓಡಿಸಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ?"

ಎಂದು ಅವರು ಆಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರು ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ “ಹೆದರಬೇಡಿರಿ, ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಿತ್ತ-ಜೀವಿತಗಳಿಗೆ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲ ನಾನಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಅಭಯ ಕೋರಿದೆ.

ಈ ಗುಟ್ಟು ರಟ್ಟಾಯಿತು. ಮರುದಿನವೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಶ್ರೇ. ಜೈ. ಸ, ಸೋ. ಸ. ಕ್ಷ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರರೂ, ತಮಿಳರೂ, ಆಂಧ್ರರೂ, ಕರ್ನಾಟಕರೂ ನನ್ನನ್ನು ಮುಕುರಿ ಬಂದರು. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸುಮಾರಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ದು ದುರ್ಗದ ಬೈಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿರಿ, ಎಂದರು.

ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ: “ಬಾಂಧವರೇ, ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಶ್ವಕೋಶದಲ್ಲಿ ‘ಭೀತಿ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. (ಚಪ್ಪಾಳೆ) ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಲ ಕೋಟೆಯ ನಸ್ತಾದಿಗಳನ್ನೂ, ಕೊಲ್ಹಾಪುರದ ಪೈಲವಾನರನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಈ ತೆಂಕಣದವರ ಮಾತು ಎಷ್ಟು ಮಿನೀಟಿನದು? (ಚಪ್ಪಾಳೆ). ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಹುಸೇನಿ ಪೈ||, ಗದುಗಿನ ಸಾಣೆ ಇಮ್ಮಾ ತಮ್ಮ ಮಿಂಶೆಗಳಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನೆನಪಿರಲಿ! (ಜೋರನೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ!) ಎಲ್ಲರೂ ಧೈರ್ಯ ತಾಳಿರಿ. ಏನು ಬಂದರೂ ನಾವೆಲ್ಲ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ಎದುರಿಸೋಣ ನಮಗೆ ಯಾರು ಈಡಾಡಾರು? ಏನು ಈಡಾದೀತು? ನಾವು ಬಡಗಣದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳು. ಏನು ಬಂದರೂ ಹೆದರಬೇಡಿರಿ. ನಾನು ಇದ್ದೇನೆ! (ಭಯಂಕರ ಕರತಾಡನ. ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜೈ ಜೈಕಾರ.)

— ಅ. ರಾಜಪುರೋಹಿತ.

ನಮ್ಮ ಹುಡುಗನ್ನ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಕರೆದಾರ್ರೇ! ಕಾಲೇಜಿನಾಗ!!

ಶ್ರೀ ಮೂರ್ತಿಗಳು

ಯಂಕ, ನಾಣಿ, ಶೀನ: ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರ,—ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯ—ಸರಸು, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಪಾರ್ವತಿ ಈ ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮೊರಿನ ದತ್ತಾತ್ರೇಯರು.

ಯಂಕನೇ ಸೊಸೈಟೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು. ಶೀನನೇ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಸಿದಾತ—ನಾಣಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರುದ್ರನಂತೆ ಅದನ್ನು ಫಲಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದ. ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಥೆ, ಪುಟ ತುಂಬಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಹಂತವನ್ನೂ ರಸವತ್ತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದರೆ ಮುನ್ನೂರು ಮುನ್ನೂರು ಪುಟದ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಬರಬಲ್ಲ ಚೈತನ್ಯವುಳ್ಳ ಕಥಾವಸ್ತು. ಓದುಗರಿಗೆ ಆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂಜರಿದ ಈ ಲೇಖನಿ, ಕೇವಲ ಎರಡೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಮನಿ ಕಾರತೊಡಗಿದೆ.

ಯಂಕ—ಉರುಘ್ ಎಂ, ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಎಂ-ಎಂದರೆ ಕೆಲವರು ಮೂಗರ್ಜಿ ವೆಂಕ ಎಂದು ಅನ್ನುವುದುಂಟು. ಅದು ತಪ್ಪು—ಎಂ ಎಂದರೆ ಮೂಗುದಾರದ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರೆಂದು. ಅವರು ಮೂಗುದಾರದವರು ಮೂಗರ್ಜಿಯವರಲ್ಲ. ಮೂಗರ್ಜಿ ಕೇವಲ ಅವರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಅಂಟ ಬಂದ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯದ ಜಾಡ್ಯ—ಅಂಗ್ರೇಜಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೆರಿಡೆಟರಿ ಆಪ್ಪೆ. ಮೂಗುದಾರ ವಂಶದ ಹೆಸರು ಇವರ ತಾತನ ತಾತ ಹೋರಿಗಳಿಗೆ ಮೂಗುದಾರ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಿದ್ದರಂತೆ —ವೆಂಕನ ತಾತನಿಗೆ ಮೂಗುದಾರ ಹಾಕಿದ್ದಳಂತೆ ಆತನ ಹೆಂಡತಿ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಅದೇ ಪದ್ಧತಿ ಮಗ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ವೆಂಕನಿಗೆ 'ಎಂ' ಅಂದರೆ ಮೂಗುದಾರದ ಅಧವ ಮೂಗರ್ಜಿಯವ ಎಂಬುವೆರಡೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಸರಸು ವೆಂಕನಿಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟಾಗ ಜೊತೆಗೆ ಮೂಗುದಾರವನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದಳು. ತಾನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿ ಆಕೆಯೇ ಸರಸ್ವತಿ. ಅವಳಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾನೊಬ್ಬ ವೆಂಕನೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮಂಕನಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ—ಎಂದು ಅರನೇ ಹೇಳುವ. ಹಾಗೆಂದು ಹೇಳಲು ಸರಸುವೇ ಮೂಗುದಾರ ಎಳೆದು ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ.

ಎದುರು ಮನೆ ನಾಣಿಯ ಹೆಂಡತಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಮನೆಹೆಣ್ಣು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಲಕ್ಷ್ಮಿಕಳೆ ಆಕೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಾಣಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಚಿನ್ನದ

ಡಾಟು—ಕೆವಿಯ ಮುತ್ತಿನ ಬೆಂಡೋಲೆ—ಮೂಗಿನ ವಜ್ರದ ಬೊಟ್ಟು ಇವುಗಳೇ ಸಾಕು ಆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕಳೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಈಕೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಎಂದೇ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ.

ವೆಂಕನಿಗೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬಂದಿದ್ದು ಎರಡು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ. ಒಂದು—ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪನಿ ಮಾಡಲೇ ಎಂಬುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲೇ ಎಂಬುದು. ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳ—ಕಂಪನಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸರುಕು ಇವುಗಳು ಸಿಕ್ಕದ್ದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಜೋತುಬಿದ್ದ. ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನ ತಂದೆ ಸೊಸೈಟಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು—ಈಗ ರಿಟೈರ್ಡು ಅವರೇ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ಮಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಗಂಡ ಉದ್ಧಾರಾಗಲು ಸೊಸೈಟಿಯೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಸರಸು ವೆಂಕನಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿಯೇ ಸರಿ ಎಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದಳು. ವೆಂಕ ಸೊಸೈಟಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಜೋತುಬಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಎಂದೆನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದವರು ವೆಂಕನ ಅಪ್ಪ. ಸರಸುವಂತಹ ಹಿಡಂಬಿ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಗಂಟುಬಿದ್ದು—ಸೊಸೈಟಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಬೀಗರಾದದ್ದು ತಮ್ಮ ಮಗ Bad Society ಗೆ ಸೇರಿದನೆಂದು ಹಣೆ ಹಣೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಕಾಶಿಯಾತ್ರೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಅಂತೂ ಶ್ರೀ ಹನುಮ ವಿಲಾಸ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಒಂದು ಮುಂಜಾನೆ ಆಯಿತು. ಮೂಗುದಾರದ ವೆಂಕಪ್ಪನವರು ಸ್ವಯಂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಸಕ್ರೆ ಅಳಿಸಿದರು.

ಎದುರುಮನೆ ನಾಣಿಯೇ ಕಜಾಂಚಿ

ಸರಸ್ವತಿ—ಲಕ್ಷ್ಮಿಯರು ಖುಷಿಯಿಂದ ಆಚೆ ಈಚೆ ಮನೆಯವರ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುವಂತೆ ಜಾರ್ಜೆಟ್ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರೆದರು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಮತ್ತು ಖಜಾಂಚಿಗಳ ಅರ್ಥಾಂಗಿಯರೆಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಜವಾನರು ಸಲಾಂ ಹೊಡೆದರು.

ಆ ಸಲಾಮೇ ಶೀನನನ್ನು ಕೇಳಿಸಿದ್ದು ಗರಿಕೆಹುಲ್ಲು ಕಾಲಿಗೆ ತಡವಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕಥೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ನವನಂದನರು ನಾಶವಾದ ಕಥೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿತ್ತು. ಶೀನನಿಗೆ ಅವಮಾನವಾಯ್ತು. ಅವನ ಲೆಕ್ಕದ ಸಾಲ ಲಿಮಿಟ್ಟು ಮೀರಿತ್ತು. ಐದು ಷೇರಿನ ಈ ಶೀನ ಹತ್ತು ಷೇರಿನ ಸಾಮಾನು ಸಾಲ ಒಯ್ದಿದ್ದ. ವೆಂಕನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಸಿಲ್ಚಿನ ಸೀರೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾಣಿಯ ಹೆಂಡ್ತಿ ಧರ್ಮವರದ ಶೀರೆ ಆರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಶೀನನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಾಹಲ ತುಂಬಿದವಳಂತೆ ಅಸಹಾಯಕ ನೋಟದಿಂದ ಶೀನನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ತರ್ಕಾರಿ ಬುಟ್ಟಿ

ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಅವಳೂ ಒಂದು ಕೇವಲ ಕಾಟನ್ನು ಸೀರೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಕನಸು ಕಂಡಳು.

“ಅಲ್ಲಾಂದ್ರೆ ಆ ಸೀರೆ—ವಾಯಿಲ್ಲು ಸೀರೆ ನನಗೆ ಒಪ್ಪತ್ತೆ”—ಎಂದು ಹತ್ತಿರಲೇ ನಿಂತ ಯಜಮಾನರ ಬಳಿ ಬೇಡಿದಳು. ಶೀನನ ಮನಸ್ಸೂ ಅವಳ ಆಸೆ ಪೂರೈಸುವಂತೆ ಹೇಳಿತು. ಪಾಪ ಬಸುರಿ ಬಯಸಿದ್ದಾಳೆ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಬಡಿದಟ್ಟು ಬಾರದು ಎಂದು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ವೈಫನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ನೋಡಿದ.

“ಸರಿ ತೋಗೊ”—ಎಂದಾಗ ಆಕೆಯೂ ಸೊಸೈಟೆಯ ಕಾಂಟರಿನ ಬಳಿ ಹೋದಳು. ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕಿ—ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಣಿಯರ ಸೀರೆ ಆಯ್ಕೆಯ ನಡುವೆ ಈಕೆಯೂ ಸೇರಿದಳು.

ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕರು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಶೀನರನ್ನು ನೋಡಿದರು,

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಣಿಯರು ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿ, ಕ್ಯಾಕರಿಸಿ ಗಂಟಲು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಕೊಳೆದ ಹೆಗ್ಗಣ ಬಳಿ ಬಂದಿತೋ ಎಂಬಂತೆ ಸೆರಗಿನಿಂದ ಮೂಗು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕರತ್ತ ನೋಡಿ ಮುಸು ಮುಸು ಮಾತಾಡಿ ಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀಮಂತರ ಮಗಳು—ಸಾಕ್ವಾತ್ ಖಜಾಂಚಿ ನಾಣಿಯ ಹೆಂಡ್ತಿ ಈಕೆ ಈ ಶೀನನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಕೇವಲ ಲಾಯರು ಗುವಾಸ್ತಿಯ ಅರ್ಥಾಂಗಿ ಎಂಬ ಬೇವಾರ್ನಿ ಬೆಳಕು ಹೊರಟಿತ್ತು ಆ ನಾಣಿ ಹೆಂಡ್ತಿಯ ಕಣ್ಣಿಂದ.

“ಇಲ್ಲೋಡಿ ಸರಸಮ್ಮೋರೆ ಈ ಸೀರೆ....ಇದೇರಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಪ್ಪ....”

ಈ ವಾಯಿಲ್ಲು ಹೇಗೆ—ಆ ಸೀರೆ ತೆಗಿ....ಅದಲ್ಲ ಅದು”... ಎಂದು ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ —ಖಜಾಂಚಿಗಳ ಹೆಂಡಂದಿರ ನಡುವೆ ತಲೆ ಹಾಕಿ ಕೇಳಿದಳು. ಪಾರ್ವತಿ. ಆ ಸೀರೆ ಮಾರುವ ಸೇಲ್ಸಮನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ—ಕಜಾಂಚಿಣಿಯರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಕೇವಲ ಸಾಧಾರಣ ಅಗ್ನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗಿರಾಕಿಯ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುವನೆ? ಅವನು ಪಾರ್ವತಮ್ಮನವರನ್ನು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಸರಸು—ಲಕ್ಷ್ಮಿಯರು ಸೊಸೈಟೆಯು ತಮ್ಮದೋ! ಎನ್ನುವ ಗತ್ತಿನ ಠೇಂಕಾರದಿಂದ ಆ ಸೇಲ್ಸ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕ್ರಾಸ್‌ಕ್ವಶ್ಚನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾತಾಡಿದರೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಲ್ಲ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೋ ಎಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ—ಖಜಾಂಚಿಗಳ ಅಮ್ಮಾ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೇವೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ—ಅವನ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಅತಿ ಶೀನನಿಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧದ ಸಂಕಟ ತಂದಿತ್ತು. ಶೀನನ ಸಿತ್ತ ಕೆರಳಿತು. ಪರಶಿವನ ಕೋಪ ಅವನಿಗೆ.

“ಐಸೇ—ಮೆಂಬರುಗಳ ಕಡೆ ನೊದಲು ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ—ಕಜಾಂಚಿಗಳಿಗೆ ಕಾಕಾ ಹೊಡಿ....ತೋರ್ನಯ್ಯ ಆಸೀರೇ....”

—ಎಂದು ಆರ್ಭಟಿಸಿದ. ಸರ್ ಎಂದು ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ ನೋಡಿದ ಆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹುಡುಗ.

“ಏನು ಹಾಗೆ ನೋಡ್ತೀಯೆ—ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ನೋಡ್ತೀಯೆ ಸಾಕು— ಈಡಿಯೆಟ್....”

“ರಾಯ್—ನಾಲಿಗೆಮೇಲೆ ನಿಗ ಇಲ್ಲ... ಮೊದಲು ಬಂದವರನ್ನು ಕಳಿಸಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಿಚಾರಿಸ್ತೀರಾ? .. ನೀವೇನು ಬರೀ ಎಗರಾಡ್ತೀರಾ?”

“ಷಟ್ ಅಪ್....ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ನೋಡ್ತೀಯೆ—ನಾನೂ ಪೇರುಹೋಲ್ದರು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ—ನಿನ್ನ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡ್ಬಿಟ್ಟೀನು....ಹುಷಾರು....”—ಎಂದು ಹಾರಾಡಿದ ಶೀನ.

ಇದೇ ನೆಪ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು ಅವನಿಗೆ—ವೆಂಕ ನಾಣಿಯರ ಹೆಂಡಂದಿರು ಬಂದರೆ ಸಲಾಂ....ನನಗೆ—ನನ್ನ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಪ್ರಯೋಗ—ಈ ಈಡಿಯೆಟ್ನಿಂದ.

ಈ ಮೆಣಸು ಅರೆದದ್ದು ಸಾಲದೋ ಎಂಬಂತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ—ಕೆಟ್ಟಮುಖಮಾಡಿ—

“ಕೊಡೀಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾವಳಿ ಪೀತಾಂಬರ ಮೊದಲು ರೊಟ್ಟಿ ಅಂಚಿನ ಕಾಶಿ ಬುಟ್ಟಾದಾರಿ ಸೀರೆ ಕೊಡಿ....”—ಎಂದು ಸರಸ್ವತಿಗೆ ಪಾರ್ವತಿ ಆರಿಸಿದ ಕೇವಲ ಸಿಂಪಲ್ ಸೀರೆಗೆ ಕೈತಿವಿದು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ದೂರಸರಿದು ನಿಂತಳು.

ವೆಂಕ ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂದ. ನಾಣಿ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದ ದೊಡ್ಡ ಮ್ಯಾನೇಜರನಂತೆ ಠೇಂಕಾರದಿಂದ ನಿಂತ.

“ವಾಟೇಸ್ ದಿ ಟ್ರಬಲ್” ಎಂದು ನಾಯಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಎನ್ನುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಶೀನನನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಚಾರಿಸಿದ.

“ಟ್ರಬಲ್ ನನಗಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಕಣ್ಣೋ—ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓದಿದೋರು—ಬೆಳೆದೋರು ಈಗ ಈ ಬಿಕನಾಸಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಗರಿಗೆ ಈ ಬೇವಾರ್ನಿ ಖಜಾಂಚಿತನಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಹೀಗೆ ತಲೆ ತಿರುಗಿದರೆ ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲೇ ಹಾರಾಡ್ತೀರೇನೋ....”

“ಮಿಸ್ಟರ್ ಶೀನ—ನಾಲಿಗೆ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಲ್ಲ ಏನಾಯ್ತು ಹೇಳದೆ ಹೀಂಗೆ ರೇಗ್ತೀಯಲ್ಲಾ—ನಿನ್ನ ಲಿಮಿಟ್ಟು ಮಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಸಾಲ....ಇನ್ನು ವೆರಿ ಸಾರಿ.”

“ಆಗೋದೇನು—ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆರಿಸ್ತೋರು ನಾವು ಪೇರು ಹೋಲ್ದರುಗಳೊನ್ನೊ ದನ್ನ ಮರಿಬೇಡ—ನಿನ್ನ ದೊಡ್ಡ ಸ್ತಿಕೆ ಮನೇಲಿ ಹೆಂಡ್ರಮುಂದೆ....”

“ಶೀನ—ದಿಸ್ ಇಸ್ ವೆರಿ ಬ್ಯಾಡ್....ಹ್ಯಾವ್ ಸೆನ್ಸ್....ಹೆಂಡ್ರುಗಿಂಡ್ರು ಅನ್ನಬೇಡ.”

—ಎಂದಾಗ ಶೀನನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಹೇಳಿದಳು.

“ಅಯ್ಯೋ ಹೋಗ್ಲಿ ಬಿಡೀಂದ್ರೆ ಇದೇನು ಹತ್ತೂ ಜನದ ಮುಂದೆ....ಅಯ್ಯೋ ಗೃಹ ಹತ್ತಿರ.”

“ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ — ಇಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅವಮಾನ....ನಾನು-ಯಾರು....”

“ನೀನೂ ಕಿರೀಟಪತಿ ಮೊಮ್ಮಗ—ಈಗ ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊಗ್ಗಿಯೋ ಗೂರ್ಖನ್ನ ಕರೆಸಲೊ.”

“ಹೋಗೋ ಮೂರ್ಖ....ನಾನು ನಿನ್ನ ಈ ಶಿಂಗಳೀಕ ಖಜಾಂಚನ್ನ—
ನಿನಗೆ—ನನ್ನ ವೈಫಿಗಾದ ಅವಮರ್ಯಾದೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿದ್ದ್ರೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಶೀನನೇ
ಅಲ್ಲ....”

— ಎಂದು ಪ್ರಳಯಾಂತಕನಂತೆ ಹೊರಟುಹೋದ ಶೀನ. ಹಿಂದೆಯೇ
ಪಾರ್ವತಿ ಹೋದಳು. ಸರಸು—ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕದ್ದು ಅಲೆ ಅಲೆಯಾಗಿ
ಬಹುದೂರ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಪಾರ್ವತಿ ಬಹಳ ಅತ್ತಳು.

ಮೂಗರ್ಜಿ ವೆಂಕನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದ ಹಾಗೆ ಶೀನ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸುರಿಮಳೆ
ಸೊಸೈಟೆ ಮೇಲೆ ಸುರಿಸಿದ. ಕಂಡ ಕಂಡ ಕಡೆ ವೆಂಕ ನಾಣಿಯರನ್ನು ಬೈದ.
ಶಾಖಾಯ ಲವಣಾಯ ಪ್ರವೀಣರೆಂದು ಸಾರಿದ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿ
ಲೆತ್ತರ ಕೂಗಿ ಬಾಯಿ ಬಡಿದ. ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪೇರು ಕೊಡಿಸಿ ಜಗಳಮಾಡಿ
ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡದಂತೆ ಬೋಧಿಸಿ ಹನುಮ ವಿಲಾಸ ಸೊಸೈಟೆಗೆ
ಸತಾಯಿಸಿದ.

ಸರಸು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯರನ್ನ ಪಾರ್ವತಿ ಹೆಣ್ಣು ಸದಸ್ಯರಿಂದೆಲ್ಲಾ ಬೈಸಿದಳು.
ಸಾಮಾನು ಷಾರ್ಟ್‌ಜೆ ಬರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಬೋದಿಸಿ ನಾಶಮಾಡಿದ.
ಸ್ವಯಂ ಹೆಗ್ಗಣದಂತೆ ಹಾರಾಡಿ ಕಾಡಿದ.

ತನಗೇನೂ ಬೇಡ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿನ ಶಿವನಂತೆ ಇರುವವ ಎಲ್ಲಾ ಜಗನ್ನಾತೆ
ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಇರಲಿ ಎಂಬ ಸೂತ್ರ ಸಾರಿದ. ಶೀನ ಕಡೆಗೂ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡ.
ಸೊಸೈಟೆ ಲೆಕ್ಕಡೇಷನ್ನಿಗೆ ಬಂದು ಬಂದ್ ಆಯಿತು.

ವೆಂಕ—ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮ.

ನಾಣಿ ಬೆಳೆಸಿದ ವಿಷ್ಣು

ಶೀನ—ಅದನ್ನ ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಮಹೇಶ್ವರ.

ಈ ದತ್ತಾತ್ರೇಯರ ಫೋಟೋ ಅನಾವರಣ ಅಗಜೀಕಾಗಿತ್ತು ಸೊಸೈಟೆಲಿ
ಆದರೆ ಸರಸು - ಪಾರ್ವತಿ—ಲಕ್ಷ್ಮಿಯರು ತಮ್ಮ ಫೋಟೋನು ಅಲ್ಲಿರಲಿ ಎಂದಾಗ.

“ಪ್ರೀ ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಳಯಾಂತಕ”

—ಎಂದು ಮುಕ್ತಾಯ ಹಾಡಿ ಬಂದೆ ಎಳೆದರು.

— ದಾತರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ

MYSORE LAMPS

BEST IN THE MARKET

AWARDED GOLD MEDALS & CUPS AT SEVERAL
EXHIBITIONS UNDER GOVT. OF INDIA RATE CONCT.

ALL TYPES OF LAMPS MANUFACTURED

THE MYSORE LAMP WORKS LTD.,

MALLESWARAM, BANGALORE-3.

Telegrams: "MYSORELAMP"

Telephone: 2026

Agents for Mysore State:

K. S. GOWDER & Co.,

No. 48, SUBEDAR CHATRAM ROAD,

BANGALORE-2.

ಕೊರವಂಜಿ

ಬಳೇಪೇಟೆ : : ಬೆಂಗಳೂರು 9

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ರೂ. ೩.೦೦

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ಕೇವಲ 25 ನಯೆ ಪೈಸೆ

ಚಂದಾದಾರರು ನಿಲಾಸ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಕೂಡಲೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ
ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು.

Koravanji, August 1958

ಕಾಪದ ಭಯಭ್ರಾಂತಿ ಪೀಡಿತರಾದ ಈರ್ವ ಸಂಗೀತಗಾರ ಸಹೋದರರು, ಸಂಗೀತವನ್ನು
ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾರದಾದರು—

ಆದರೆ ಕಿರಿಯ ಸಹೋದರನು ಈ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಸಂಕೋಲೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದನು—
ಅಂತೆಯೇ ಹಿರಿಯ ಸಹೋದರನು ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನೇ ಬಲಿಗೊಟ್ಟನು

ವಲಂಪುರಿ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್‌ರವರ—

ತಿ
ರು
ಮ
ಣಿಂ

ತಮಿಳು

ಸಾವಿತ್ರಿ, ಜೆಮಿನಿಗಣೇಶನ್,
ರಂಗರಾವ್, ನಾಗಯ್ಯ,
ತಂಗವೇಲು, ಎಂ. ಎನ್. ರಾಜಂ
ಬಿ ಸರೋಜಾದೇವಿ ನಟಿಸಿರುವ

(ಗೋಪಿಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಕಮಲಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ರವರಿಂದ ಗೇವಾ ಕಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯಗಳು)

ನಿರ್ದೇಶನ: ಎ. ಭೀಮ್‌ಸಿಂಗ್

ನಿಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ.

A TALLAM RELEASE

Koravanji, August 1958

VITOFERRIN

HYSONE INDUSTRIAL & TESTING LABORATORY LTD. MALLSWARAM BANGALORE

ವೈಟೋಫೆರಿನ್

(ಆಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಟಾನಿಕ್)

ಇದರಲ್ಲಿ “ಎ” “ಬಿ” ಮತ್ತು “ಡಿ” ಎಂಬ ವೈಟಮಿನ್ನುಗಳೂ, ಐರನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮುಂತಾದ ಲೋಹ ವಿಶೇಷಗಳೂ, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ತಾಮ್ರವೂ, ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಟಾಸಾರ್, ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಮೃತವು. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಔಷಧಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಎದ್ದವರಿಗೂ, ಬಸುರಿ ಬಾಣಂತಿಯರ ದೇಹದೃಢೀಕರಣಕ್ಕೂ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧ. ಸೇವಿಸಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ತಯಾರಕರು:

ದಿ ಮೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರೇಸಿಂಗ್

ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ - - - ಬೆಂಗಳೂರು 3.

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City.

Publisher—B. N. Gupta.

Editor—M. Sivarana